

SLOVENSKI ILLUSTROVANI TEDNIK

Naročnina
za Avstroogrsko: 1/4 leta K 2.50, 1/2 leta K 5.—, celo leto K 10.—
za Nemčijo: " K 3.50, " K 7.—, " K 14.—
za ost. tuzemstvo: " fe. 4.20, " fr. 8.20, " fr. 16.80
za Ameriko celo leto 3.25 dolarje.

V Ljubljani, v četrtek, dne 8. januarja 1914.
Uredništvo in upravnništvo: Frančiškanska ulica
štev. 10, I. nadstropje.

Oglašnina
za 6 krat deljeno mm vrsto enkrat 7 vin. — Pri
večkratnih objavah priložen popust.

Štev. 2.

Posamezna številka 22 vinarjev.

Na naročila brez denarja se ne ozira.

Naročnina za dijake in vojake 8 kron.

Leto IV.

Mojster-goslač Jaroslav Kocian igra k pogrebu ubožne laške žene.

MILAN PUGELJ:

Stara korenina.

Ko sem se peljal preko rojstnega kraja, sem gledal neprenehoma skozi okno. Kje raste taka visoka ajda kakor pri nas in kje je koruza kakor gozd, da bi skrila do malega konja z jezdecem, sem se spraševal ponosen in v duši tiho pozdravljal jasne vinske gorice, ki so obračale svoja gladka rebra k solncu in se svetile v žarkih poznega poletja.

In ko je obstal vlak na neznatni postaji, sem jo zagledal in takoj spoznal.

Ozrla se je po peronu in mimogrede me je spreletel njen pogled. Ali domislila se je nečesa in še enkrat je pomolila glavo iz vagona. Zdaj me je spoznala tudi ona. Po koži na obrazu ji je vse zaigralo in oči so ji zabliskale v znamenju nenadnega veselja. Jaz ne vem, kako sem tisti hip gledal, ali sem pomežiknil, ali sem se obrnil dobrovoljno na smeh, ker nisem videl samemu sebi v oči. A po duši mi je nekaj telelo kakor veter po njivi mlade detelje. In po glavi mi je zašumljalo veselo, živahno, kakor če se zapraši spomladi tropa vrabcev v španski bezeg, ki je ravno v največjem cvetju.

Vlak je rokotal naglo naprej. Stopil sem od okna in se bližal vratom, da jih odprem in jo mahnem naravnost k njej, ali ona je že držala za kljuko.

— Kam pa hočeš? je vprašala, kakor bi se bila danes zjutraj nazadnje videla.

— K tebi!

— Saj ne smeš!

— To bi rad vedel, koga naj vprašam!

— Voziš se vendar v tretjem razredu, jaz pa v drugem!

— Ženska prebrisanost! Predno zineš, ti je že obrnila žep! Veš, Mica, jaz sem socialist!

— Denarja nimaš od sile, kaj? Sicer pa se jaz ponižam malo k tebi na klop. No, kako kaj, stara korenina?

— Kar pojdiva s teboj nazaj v drugi razred. Dokazal ti bom, da se lahko vozim celo v prvem.

— Te-te, te-te! Poglej ga korenjaka! Kaj pa si tako visokega?

— Inženir, v železniškem ministrstvu službujem, prišel sem v te kraje zaradi zgradbe nove državne železnice.

Legitimiral sem se z vizitnico, z vozno knjižico in celo s fotografijo. Odšla sva v drugi razred in si sedla nasproti. Bila je visoka in polna ženska, z velikimi temnimi očmi in lasmi, s sočnimi rdečimi ustnicami in svetlimi zdravimi zobmi.

— Zakaj se pa voziš v tretjem razredu?

— Med našimi ljudmi sem rad in ti se ne vozijo v drugem.

Zdaj sem natančno opazil, da se je zamotila tudi ona z mojo zunanostjo. Pogledala je tudi čevlje. Misliti ni, da bi ji ti ravno ugajali, ali lahko bi ji razodel, da imam doma boljše in lepše. Po njenih licih še vedno nekaj igra, neka nenadoma prebujena mladostna živahnost, ki barva kožo rdeče in trosi v oči svetlobne utrinke, podobne kovinskemu prahu. In ko se ozre vame, pridrži poredno-prijazne dolge trepalnice na punčicah, da ji pogleda oko potem, kakor bi posijalo izza belega hriščka črnov solnce. A jaz se spominjam daleč nazaj in vidim njo dvojno pred seboj: tako, kakoršna je bila takrat, ko sva se igrala po dvorišču njenega doma, po naših travnikih in po jarkih, koder je tekla de-

ževnica, in tako, kakoršna je danes. Sam pa se ne čutim večjega, kakoršen sem bil takrat, ko sem zidal po jarkih hiše iz blata. In če pomislim, da je njena roka zdaj tako velika, mi to ne gre prav skupaj. Tudi te polne prsi me motijo in vsa ta veličastna ženska postava. In tudi ona me gleda in nekaj zmišlja.

Veš, pričnče, jaz si ne bi tebe nikoli mogla predstavljati z brkami. A kakor vidim, je le res, da jih imaš. Včasih, ko sem se spomnila nate, sem vprašala: Kakšen je? Malo večji, a brk nima, gotovo ne!

— Pa si me še sama okrasila z njimi!

— Vem, vem! To je bila leva kita!

— Ne, desna bo! Ravno za pedanj je bila krajša od leve, seveda za pedanj desetih let, ne za ta moj tridesetletni.

In on se vsega spominja in se smeje.

— Norčevali ste se iz mene, ker je bila daljša kakor leva. Zato sem jo odrezala, prevezala tisti šop las preko srede z nitjo, pripela ga na zanko in nataknila tebi na glavo. Brke sem naravnala pod nos in tako si hodil s predolgo očetovo palico v roki in s prevelikim njegovim klubkom na glavi, a sam sebi si rekel stara korenina. To ime se te je potem prijelo. Kaj ne, stara korenina?

In iztegne se in hoče pomajati moje orjaško koleno, ali zdrzne se in umakne svojo vitko desnico. Vem, kaj ji šine preko misli.

— Saprament, ji pomagam iz zadrege, to smo zrasli. Zdaj, ko vidim tebe, šele spoznam, kakšen orjak sem. Saj bi se lahko kar z medvedom metal.

Kar je mislila prej, je v trenutku pozabila in pričela se je prav od srca smejati.

— Oh, oh, jo je vilo, če se domislim, kako si zavijal usta, kadar si pričel jokati! Spodnjo ustnico si vlekel na levo, zgornjo na desno, potem si obe dvignil, odprl na široko oči, da si belo gledal, nategnil lica, zinil, da je strahota, nekaj časa zijal brez diha in se potem zadržal, da smo vsi bežali!

— E, le tiho, Mica, tudi jaz sem si o tebi eno in drugo zapomnil. Ali še veš, da si držala vedno levi kazalec v ustih?

— Ti, Sultan je poginil!

— A — to je bil tisti, ki sva lazila k njemu v pasjo hišo? Presneto je imel bolh! Tebe je včasih vso oblizal! In kakšen jezik je imel! Iz ust mu je visel kakor rdeča nogavica!

— Tisto lipo, ki je bila votla, je polumil vihar. Zdaj je že več let od tega!

Tako so naju prijeli spomini. Drug drugemu sediva nasproti, kričiva oba, da se ob ropotu drdrajočega vlaka razumeva, in stavim, da ga ni človeka, ki bi naju zdaj zmotil. Oba živiva v minulosti, v tistih prstodušnih letih igranja in skakanja, ki se svetijo v mislih kakor jasna krajnjica v žarkih spomladanskega solnca. Naenkrat obtiči vlak, Mica pogleda skozi okno na napis postaje, skoči na noge in seže po prtljago.

— Smo že doma. Pomagaj mi!

Pomagam ji, a ko stoji ona med vrati, se ozre po meni, kakor bi kaj pozabila.

— Ti, pravi, kaj ne greš z menoj?

In še meni samemu se zdi čudno, da ne grem z njo.

— No, seveda! odgovorim, sežem po svojem kovčeku in ji sledim.

Za postajo stoji rumen koleselj in star, star mož jemlje Micine škatlje in škatljice in pisane zavoje, pa jih vloga zadaj med naslanjalo in usnjeno, zgrnjeno streho.

— Jernejček, pravi Mica, pogledajte, kdo je tole, ki stoji za menoj!

Spozna ga in tudi on spozna mene in se smehlja s starim, ponižnim smehom.

— Gospod, oh, pravi, pogledajte, kako sem star!

Vidim, kako mu je milo, pa ga potrep-ljem po rami in potolažim.

— Nič, Jernejček, še močni ste, še močni!

In vse med to zadevo je še meni nekako čudno. Ta velika Mica, to je tista mala Mica, ta sključeni starec, to je tisti močni Jernejček, ki je prinesel svoje dni pericam kar čeber vode, da mu ni bilo ba hoditi s škaфом večkrat ponjo. Kakor bi me prestavil kdo za dvajset let nazaj! Kje so tisti brezskrbni časi, kje mehke stezice, ki so me speljale iz tihega zatišja na široke svetovne ceste in v hrumeča mesta?

Že sedim v vozu in gledam konja, ki enakomerno teče in opleta z dolgim repom po zalitih rjavih bedrih, ko se naenkrat prebudim kakor iz sanj in skočim z besedo v sedanost.

— Kam me pa pelješ?

— K sebi, pravi Mica.

— Ti... ali nimaš moža?

— Ne, saj niste vsi skupaj nič vredni!

— A oče, mati?

— Kakor pri tebi! Mrti!

Presneta stvar, zopet čutki! Domislim se na svoje starše, ki so umrli dokončaval srednje šole. učitelj, organist, siv, debel, mene je imel rad. A mati, kar šele ta dobra! In njen oče je bil na telj, tisti sloki sivi posestnik, ki je in vsega dovolj, in je nosil Mici iz mesta pisane igrače, s katerimi sem se igral tud jaz. Globlje in globlje me prijemlje, ker je ta okolica tako mila, vsa oblita z nežnim poznopoletnim solncem, vsa zdrava in prijazna. V tistem zvoniku tam, ki se mi beli nasproti, visi naš farni zvon in za tistim belim obzidjem, ki gleda s holma, spiyo naši starši. In naša otroška leta tudi počivajo med temi holmci in ne ožive nikoli več.

— Mica, si opomoreš z glasom, ker se hočem otresti teh stvari, ki niso za moškega, Mica, kako pa gospodariš?

— O, dobro, gospod, Bog plačaj za vprašanje, se obrne Jernejček in pohvalno kima. Le pogledajte našo gospodično, pa recite, če se jim dobro ne godi. Danes pa še posebno, ko so našli vas, gospod, svojega prijatelja izza mlada.

Zavozimo med hiše, okrenemo za sivimi zidovi in zavijemo na dvorišče. Vidim kmete in kmetice, a nkogar ne poznam. Ženske drže roke pod predpasniki, bosí otroci lete na kup, od vseh strani lajajo pred konja suhi, črni psi, a kokoši beže po mejah med koprivami in kokodakajo.

Obstali smo.

— Koga ste pa pripeljali? vpraša kmet Jernejčka, ki leze h konju.

— Gospoda, pa še kakšnega gospoda, le ti malo poglej!

— Pa ne da bi bili to šomaštrovi, e —

Stopim bliže, pogledam in ne spoznam.

— Šimon sem, starost me je tako vze-la in izpremenila. Vašega očeta sem pa še nesel tja gor —

in kaže s sključenim, črnim kazalcem proti vaškemu pokopališču.

— Voznik ste bili, se domislim in segam v žep, ko vidim, da je tako ubog in star.

— Bog plačaj, gospod. Vidite, zdaj nam je cesarska vse vzela. Prej smo vozili mi, a zdaj vozi lukamatija. Kje so pa, gospod, če mi tega ne zamerijo?

— Pri železnici!

Mož se čudno namrdne in doda:

— Kar je enim v zlo, je pa drugim v dobro. Saj taki, kakor sem jaz, ne bomo več dolgo. Za jamo je pa vsak dovolj ubog.

— Vso dobro voljo ti bodo vzeli, zakliče Mica in me vleče za rokav. Z menoj, stara korenina!

(Dalje prihodnjič.)

Manica Komanova:

Kako si ženimo.

Na dan sv. Treh Kraljev je bilo, torej v predpustnem času, ko se na kmetih ženijo in možijo vse vprek. Mudi se jim, zakaj bliža se post, ko je greh misliti na ženitovanjsko veselje.

Pri Škerbincu so že vse popoldne pričakovali snubača. Hiša je bila skrbno pometa, velika javorjeva miza pogrnjena z lepim pisanim prtom in pred jaslicami je v rudečem kozarčeku brlela dremava lučica. Sv. Duh se je v obliki belega golobčka vrtel na beli nitki, ki je visela izpod stropa, po vsej hiši pa se je razprostiral prijeten duh po brinju in smrečju.

Skrbinčeva hči Urška se je sukala po hiši kakor vrtalka in dasiravno je bilo vse v najlepšem redu, je našla vedno še kaj, kar ji ni bilo všeč in iznova je začela predstavljati in urejevati. Vendar pa na obrazu brhke Urške ni bilo zapaziti one blažene sreče, ki v takih slučajih navdaja vse možitveželjne device.

Na večer je prišel ženin. Bil je pustega obraza in dolgih nog — Markčev Matevž, posestnik velike, a tudi precej zadolžene kmetije. Po obrazu soditi, mu je bilo nekaj nad trideset let. Iz njegovega vedenja je bilo posneti, da je fant zelo boječ: ne vemo, mu je bilo li to že prirojeno, ali pa je izvirala ta plahost samo iz strahu nad negotovim izidom snubitve. Iz zaspalih oči se je razodevala neka topost in brezbriznost, tako da si ga nehote obsodil: »Ta se ženi, ker ga k temu silijo dolgovi, ženi se, ker se je ženil njegov oče in ker se ženijo tudi drugi ljudje.«

Z Matevžem je prišel tudi stari, gostobesedni Gregorač, ženitbeni posredovalec. Gregorač je bil na glasu kot eden najboljših ženitbenih mešetarjev in sam se je kaj rad pobahal, da je že več kot trideset parov »skupaj spravil«. Da je pri svoji mešetariji ulovil marsikatero kronico in popil marsikak kozarček ružnega vinca, to se razume. Sicer je pa tudi njegov višnjevkasti nos le preglasno govoril, da Gregorač ružne kapljice prav nič ne sovraži.

Oče Škrbinec se je potuhnil, kakor bi niti ne slutil, čemu sta prišla. Posadil ju je za mizo in govoril o vremenu, pridelkih in živini.

Šele ko so izpili dva poliča, ki ga je Urška prav pridno nosila na mizo, so se začela nogaianja.

»Oče Škrbinec«, je pričel Gregorač ter se popraskal za ušesi, »ne bom na dolgo govoril. Saj veste po kaj sva prišla.«

»Prav nič ne vem — res, da ne«, je lagal Škrbinec. »Ali bi morda rada kupila telico, ki jo imam na prodaj?«

»Kaj še, danes imamo vse kaj družega na vrsti. Ne zaradi telice, ampak no — zaradi Urške sva prišla«, je rekel nekako v

zadregi Gregorač. »No, oče sedaj pa veste, po kaj sva prišla. Zato pa pravim, da ne bom dolgo govoril: Poznamo se itak vsi dobro, ker smo si že od nekdaj prijatelji. Škrbinec, vi ste trden kmet, prav tako trden kakor Matevž. Res da ima Matevž na svojem posestvu tudi nekaj dolga, pa to nič ne de. Nekaj bo priženil, nekaj pa pridelal, pa pojde. Ni li res tako, Matevž.«

To rekši, se je ozrl v Matevža, zatem pa dvignil polni kozarec ter ga v duško izpraznil. Matevž je v zadregi nekaj pomrmral, obenem pa pod mizo krepko dregnil Gregorača čes: »Le ti govori!«

Oče Škrbinec je sedeč na gornjem koncu mize bobnal s prsti ob mizo in premišljeval. Všeč mu je bilo Matevževo posestvo, nikakor pa ne njegov dolg. Tudi za Matevža samega se ni posebno ogreval, dasiravno še ni prav nič slabega čul o njem. Na drugi strani ga je pa zopet skrbelo, da bi mu Urška ne »ostala«, kar bi

Junaški rešitelj: Seršen v Vremenskem Britofu, ki je prvi dospel v poplavljeni rov.

bilo za njega, uglednega kmeta, zelo neprijetno. Na kmetih deklet »tako« ostati — ej, ljubi moji — to vam je sramota, pravcata sramota.

Po dolgem premisleku reče torej: »Koliko bosta pa vidva zahtevala dote?«

»No, no, no«, pravi Gregorač in krepko pljune na sredo hiše, »se bomo že zmenili že.« Vidite, oče, če ji boste več dali, lažje bosta gospodarila. Jaz pravim, vi, ki ste premožni in boste svojo Urško tudi na kaj posadili, ji prav lahko daste pettisoč kron dote, tri vozove bale in — no, eno kravico ji tudi še lahko privoščite, ali ne?«

»Naka, prijatelja«, je povzel odločno Škrbinec. »Urška ni sama, imam še druge za njo. Tudi tem bo treba šteti. Da se pa ne bomo predolgo pričkali, naj bo tako-le: Na dan ženitve ji odštejem štiritisoč kron in dva voza bale. Tako! Povedal sem, sedaj pa, kakor hočeta!«

»Oče Škrbinčev«, je jel skoro vpiti že nekoliko pijani Gregorač, »tako naj bo, kakor sem rekel: pettisoč kron, tri vozove bale in eno kravico iz hleva!«

»Niti vinarja več! Če hočeta več, pojedita se ženit drugam!«

»Je li to vaša zadnja beseda, Škrbinec!«

»Zadnja!«

Gregorač je pogledal Matevža, čes: »Dovolj bo zate!« potem pa je začel glasno klicati: »Urška, ali slišiš, Urška!«

Urška je na glasni krik vsa zardela prihitela iz kuhinje v hišo.

»No, no, Urška«, je kričal Gregorač, »smo se že zmenili. Očetu je prav, Matevžu je prav in tebi bo tudi. Tristo medvedov, Urška, lahko si ponosna na takega ženina, kakršen je Matevž. Vsaka bi ga bila rada vzela, pa kaj, ko hoče on le tebe. No da, saj pravim, namenjena si mu, pa je! Zdaj pa trčimo, pa pijmo na dobro srečo!«

»A tako«, pravi Urška in se glasno zasmee. »Pa kar brez mene ste naredili. To pa ne pojde. Slišite, Gregorač, ta kupčija ne bo držala!« In vnovič se zasmee Urška ter požuga Gregoraču.

»To se razume, Urška, se začne hitro opravičevati mešetar, »da homo vse tako ukrenili, kakor ti hočeš. Brez tvoje vednosti in volje se jaz še menim ne. Jaz bi te bil že prej poklical, pa sem si mislil: Urška je pošteno deklet, vedno je ubogala svojega očeta in tudi sedaj ga bo! Vidiš, Urška, tako-le sem si mislil, pa prav nič drugače. O Urška, za tvojim hrbtom se pa ne sme sklepati nič, prav nič, jaz sem za to, da ne! Zdaj mislim, da se razumemo, pa pijmo!«

Urška je hotela še nekaj ugovarjati, a na ostru očetov pogled je umolknila in z drugimi vred prišla za kozarec. Ali komaj je omočila ustnice v vino, je takoj — ne da bi pogledala ženina, izginila v kuhinjo k materi.

»Mati«, je rekla, vstopivši v kuhinjo, »to vam je drvar, ta Matevž. Da bi njega vzela — oh! — raje grem še danes na cesto kamenje razbijati!«

»Ali deklet«, je začela mati z resnim glasom, »meni se pa Matevž ne zdi tako napačen.«

»Mehačev Janez je za sedemnajst Matevžev!«

»Vem, vem, Janez ti je zmešal glavo. Zato tako govoriš. Mlada si in ne pomisliš, da se lepota ne kuha in ne peče. Kaj pa ima Janez družega, kakor tisto malo kajžico?«

»Pa tisto brez dolga, mati. Kar ima, je njegovo, kar ima pa Matevž, je pa veliko že od drugih ljudi.«

V tem, ko se je mati s hčerjo prerekala, so se možaki v hiši do dobrega pomenili glede ženitve, nakar sta se začela snubača odpravljati domov.

Ko sta odhajala, se pusti Matevž niti poslovil ni od Urške, a Urški je bilo to še bolj prav.

Ženin in mešetar sta bila tako veselo razpoložena, da nista iz hiše stopivša prav nič zapazila postav, ki so švignile od ogla Škrbinčeve hiše v temno noč.

Posebno dobre volje je bil Gregorač. Noge so ga sicer že kaj slabo nosile, a tem bolj mu je tekel jezik.

»Matevž, čuješ, Matevž«, je klepetal med potoma pijani Gregorač ter se zaleptaval v Matevža, »pa reci, če moreš, da nisem dobro govoril zate! Samo meni se imaš zahvaliti za njo, samo meni. Tristo medvedov, Matevž, kar vseh deset prstov si obližni, čuješ, vseh deset, pravim. Takega dekleta nisi vreden, pa ga nisi. Ali Matevž, koliko sem pa jaz za svoj trud zaslužil? Umazan nisi, to vem. Torej, koliko mi boš dal?«

»Koliko pa zahtevaš?« ga je vprašal Matevž?«

»I no, tako-le bova naredila, pa le zato, ker si ti, veš! Daj mi dvajset kron, saj sem jih zaslužil!«

»Preveč bo, Gregorač. Deset kron imaš dovolj!«

»Kaj pa misliš? Ali sem svoj jezik, ki sem ga danes gotovo za polovico obrabil, ukradel? Komu drugemu bi še več računal. A ker si ti, bom pa tako naredil, da ne bo ne po tvojem in ne po mojem. Daš

Zavedna Slovenka v tujini: Eva Moschini v Padovi.

mi petnajst kron in na svatbo me povabiš. Saj ne rečem, da bi sedel tam med svati pri mizi, ne, ostal bom za durmi pri godcih. Ali velja?»

»Naj bo!« reče Matevž in seže v roko pijanemu Gregoraču.

»Bog te poživi, ti si mož, vreden Škrbinčeve Urške!« pohvali ves vesel Gregorač Matevža ter pristavi: »Ali veš, kaj sva pozabila? Vriskati! Kjer smo se še ženi, povsod smo vriskali.«

In mešetar se je zadrhl hripavo: »Juhu-hu-u!«

A zdajci se tudi Matevž ojunači ter zavriska glasno: »Juhu-hu-u!«

V tem prideta do mogočne lipe, stoječe koncem vasi.

»Dobro znava!« pravi mešetar, »zdaj pa še eno zapojva!«

In res poskuša peti s hreščočim glasom:

»Pa pri nas je korajža,
pa pri vas je pa ni . . .«

A hipoma umolkne. Izza lipe skoči naenkrat kakih šest črnih postav, oboroženih z deskami, poleni in drogov. Gostolosedni in sicer vedno tako pogumni Gregorač zatuli kakor volk in beži kolikor ga pesi njegove stare noge, ne meneč se za ženina Matevža.

Matevž pa ni imel več časa bežati. Dvoje krenkih pesti se ga je oklenilo kakor s kleščami in predno se je dobro zavedel, je že ležal kakor je bil dolg in širok na mrzlih, s snegom pokritih tleh.

»Klada bukova!« je zagrmel zdajci močan glas, »tu imaš tisoče, balo, kravo in ne vem kaj še vse. Ti si upaš popraševati za Urško, pa ti — ti šleva?«

Na smrt prestrašeni Matevž je v tem glasu spoznal — Mehačevega Janeza, in ker je zvedavi mesec prav tisti hip pokukal izza oblakov, je spoznal tudi druge vaše fante, vihteče nad glavo strašna krenelca. Od silnega strahu je bil tako zmeden, da je za trdno mislil, da se mu bliža zadnja ura. Komaj se je pobral od tal, že je klečal pred Janezom ter milo prosil:

»Janez, pusti me! Sai ti dam vse, kar želiš, samo pri življenju me pusti!«

Tem besedam je sledil strašanski krot fantov, in še celo Janeza je na mah zapustila vsa razjarjenost. Da bi komu življenje jemal, tega pač ni nikoli mislil. In ko bi ravno za Urško ne šlo, bi se mu Matevž že smiliti začel. Tako pa je ostal trd in iznova je zagrmel:

»Kaj mi mar ti in tvoje življenje! Ali obljubiti mi moraš, da se ne predrzneš nikoli več prestopiti praga Škrbinčeve hiše!«

»Obljubim, Janez, obljubim! Nikoli več!«

»Mož beseda?«

»Prisežem, če hočeš!«

»Dobro, le glej! A sedaj pojdi!«

Matevž je vstal in tekel domov. Fantje so pa iznova bušknili v glasen krot.

»Škoda, da tudi Gregorača nismo malo pridržali«, pravi eden izmed fantov.

»Čemu neki?« pravi drugi, »saj se je že itak tako prestrašil, da bo ostal najmanj en teden dni v postelji.«

In zopet je sledil bučen smeh.

Fantje so se pričeli vračati v vas, kjer so za prvim skednjem odložili svoje orožje.

»Sedaj se pa še mi enkrat oglasimo«, pravi Mehačev Janez. »Halo, ena, dve...«

»Juhu-juhu-hu-hu-u-u!«, so zavriskali vsi vprek, potem so pa zapeli tisto, na kmetih toli priljubljeno pesem:

»Fantje na vas gredo,
žvižgajo in pojo,
jaz pa piščalko 'mam,
žvižgat' ne znam!«

Zvoki lepe narodne pesmi so plavali po vasi in priplavali na uho tudi čuječe Urške, ki je takoj uganila, da jo reže njen Janez »naprej« in »čez« . . .

Drugo jutro je zvedel za ta nočni dogodek tudi oče Škrbinec, ki ni vedel, bi se li smejal ali jezil. Urški ni rekel nobene žal besede, pač pa je poklical ženo ter ji rekel:

»Gotovo tudi že veš, kako se je Matevžu godilo ponoči. Ali se ti zdi to prav?«

Mati, ki je vodo napeljavala včeraj še precej na Matevžev mlin, je bila danes že na hčerini strani.

»Ne, ni mi prav, gotovo ne. Tisto pa szet moram reči, da mi Matevž ni všeč, res da ne!« je dejala z žensko diplomacijo.

»Boljši je še vedno, kakor Mehačev, ki nima družega kakor bore bajtico,« je oporekal oče.

»To je vse resnica in sem to jaz Urški že povedala. Ali pomisliti moramo, da

Soprog zavedne Slovenke: Tovarnar Moschini v Padovi.

so njegovi starši pred par leti še gostovali, danes pa imajo že bajtico brez dolga in še nekaj njivice zraven. Janez je sin delavnih staršev in pravijo, da jabolko ne pade daleč od drevesa. S pridnim delom se marsikaj in kmalu lahko pridobi. Janez je posebno priden, pravijo. Hodi na delo v tovarno in zasluži vsak teden lep denar. Boš videl, Janez bo še enkrat trden. Navsezadnje pa, čeden je res in če ga ima Urška rada, bo vse težave veliko lažje prenašala pri njem kakor pa pri človeku, ki ne mara zanj in ki je pust, kakor bi same pleve zobal in vodo pil.«

»Ženske ste rojene pridigarice,« je zagodrnjal Škrbinec, videč, da ženke ne užene . . .

Popoldne istega dne je pa stopil pred Škrbinčevega očeta — Mehačev Janez, lep in močan, čvrst in zdrav, ter rekel pogumno:

»Oče, jaz ne vprašam za doto, niti za balo, niti za kravo, samo — Urško mi

Slovenski tamburaški zbor v Slovenjem gradu.

dajte! Rada se imava in srečna bova, če bošete.«

Oče ga je pogledal od nog do glave in vseh mu je bil. Namuzal se je in rekel: »I saj ti jo moram dati, če ne boš pa še

† Kardinal Rampolla, prijatelj Jugoslovanov.

nienne tako v sneg potlačil, kakor si Matjeva!

»Ne, ne, oče, tisto pa ne. Že zaraditega ne, ker ste oče moji Urški!« . . .

Mesec pozneje so pokali pri cerkvi s topiči. Streljali so vaški fantje na čast svojemu vodji Janezu, ki se je vračal s svojo nevesto Urško od poroke.

Ljudje pa so smeje zrlji za dolgo vrsto kolesljev, dirjajočih po cesti, in dejali so:

»Lep, zdrav par! In pridna sta oba. Srečna sta in ostaneta.«

Naše slike.

Mojster goslač Jaroslav Kocian. Na svojem umetniškem potovanju po Italiji je bil Jaroslav Kocian, slavni češki umetnik in mojstrski goslač, na neki postajici blizu Neapolja prisiljen prestopiti v drug vlak. Slučajno je zvezo zamudil in moral je čakati par ur, da dospe zopet vlak, ki ga odvede v Neapolj. Ker mu je bilo dolgčas, je vzel s seboj gosli, od katerih se ne loči nikdar, ter šel na izprehod. V veži neke siromašne kočje je zagledal rakvo, v kateri je ležalo truplo žene, pred katero pa sta jokaje klečala dva otroka. Nikogar ni bilo iz sosesčine, ki bi otroka tolažil. Prišel je duhovnik in začel truplo tiho blagoslavljal. Kocian pa je vzel gosli in rahlo in nežno zasviral žalostinko „Ave Maria.“ Glas gosli je privabil sosede, ki so očarani poslušali rajsko krasno glasbo. Vse je padlo na kolena in molilo. Nato so dvignili sosede rakvo na ramena ter jo z lepim izprevodom odnesli na pokopališče. Tako je češki umetnik izkazal poslednjo čast ubožni hčeri umetnosti najbogatejše laške domovine.

Kardinal Rampolla, nekdanji državni tajnik papeža Leona XIII., je v starosti 70 let dne 17. decembra m. l. umrl v Rimu. Z Rampollo je izginil iz Vatikana genijalen državnik, priznan cerkven učenjak in — kar je za nas najvažnejše — resničen prijatelj Jugoslovanov. Kardinal Rampolla je bil diplomat prvega reda in najspodobnejši kandidat za papeško stolico. Po smrti Leva XIII. bi bil Rampolla tudi z veliko večino glasov izvoljen, a v odločilnem trenutku je ugovarjala Avstro-Ogrska, češ da je Rampolla naši državi sovražna. Zato je bil izvoljen beneški patrijarh, ki se zove danes Pij X., kot najpobožnejši in najblažji kandidat. Rampolla bi bil kot papež preprečil razkol med Vatikanom in Francijo,

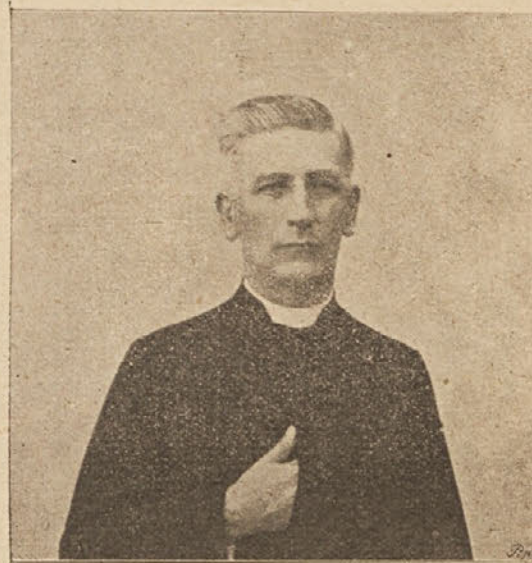
ter bi bil zaščitnik slovanskega bogoslužja. Ker je dobival pokojni kardinal dragocene darove od raznih vladarjev in bogatašev, ter je živel vse življenje dokaj skromno, je zapustil lepo premoženje. Njegova oporoka pa je izginila. Zato se bodo zdaj njegovi sorodniki pravdali.

Francoski avijatik-akrobat Pegoud v poletu. Francozi korakajo vendarle še na čelu moderne kulture. Vsaj v avijatiki, v umetnosti letanja po zraku, so nedosežni. Zlasti Pegoud, mlad mož, je očaral ves svet s svojimi čudovitimi vzletmi. Pegoud leta resnično kakor ptica. S svojim strojem se zna dvigniti navpično v zrak, padati navpično proti zemlji, zna delati kolobarje in osmice, zna se s strojem premetavati na vse strani, leteti z narobe obrnjenim letalom in se sploh vesti tisoč metrov nad zemljo prav tako, kakor se vede dober plavač-potapljač na morju. Za Pegouda ni v poletu po ozračju nobene nevarnosti. Kazal je svojo čudovito umetnost že marsikje in tudi Dunajčane in Pražane je že očaral. Morda je Pegoud našel način letanja, ki napravi konec vsem dosedanjim avijatskim nesrečam; morda postane s svojo umetnostjo bogat, morda pa bo v kratkem že žrtev svoje vratolomne predrznosti. Vsekakor je čudno, da more delati svoje skoke, kolobarje in padce v zraku celo med viharjem. Bajje ga popolnoma posnema že drug Francoz, Guillaut, ki zna vse njegove čudežne umetnosti, morda pa še nekaj večjih. Tretji Francoz, Vedrines pa leti iz Pariza v Indijo, to je preleteti hoče najdaljšo progo preko gor, puščav in jezer, ki se je doslej sploh preletela. Eno je gotovo: našim očetom se ni niti sanjalo, da bo kdaj mogoče, kar doživljamo nandanes. Svet napreduje neprestano po zaslugi tehnike, ki je dandanes resnično največja ter najkoristnejša veda.

Tamburaški zbor v Slovenjemgradu. Za povzdigo narodnega in družabnega življenja ustanavljajo se pevski in godbeni zbori, kar je posebno v obmejnih krajih, kakor je Slovenjigradec, velikega pomena. Ondi so se zbrali iz mesta in okolice pod vodstvom g. Dragana Gabrona člani čitalnice in novembra 1912 ustanovili pod okriljem nar. čitalnice tamburaški zbor, ki nastopa ob vsaki priliki in zelo naglo napreduje. Tamburaškemu zboru želimo, da bi se vrlo in čvrsto razvijal v prosep naroda!

Vrta Slovenka v tujini. Gospa Eva Moschini je bila rojena na Selu pri Podturnu poleg dolenskih Toplic kot hči posestnika in tkalskega mojstra N. Podržaja.

Ljudsko šolo je obiskovala v Toplicah. V svojem 20. letu se je poročila z Italijanom Guidonom Moschinijem v Padovi v Italiji. Soprog je imovit, zelo inteligenten, ravna-

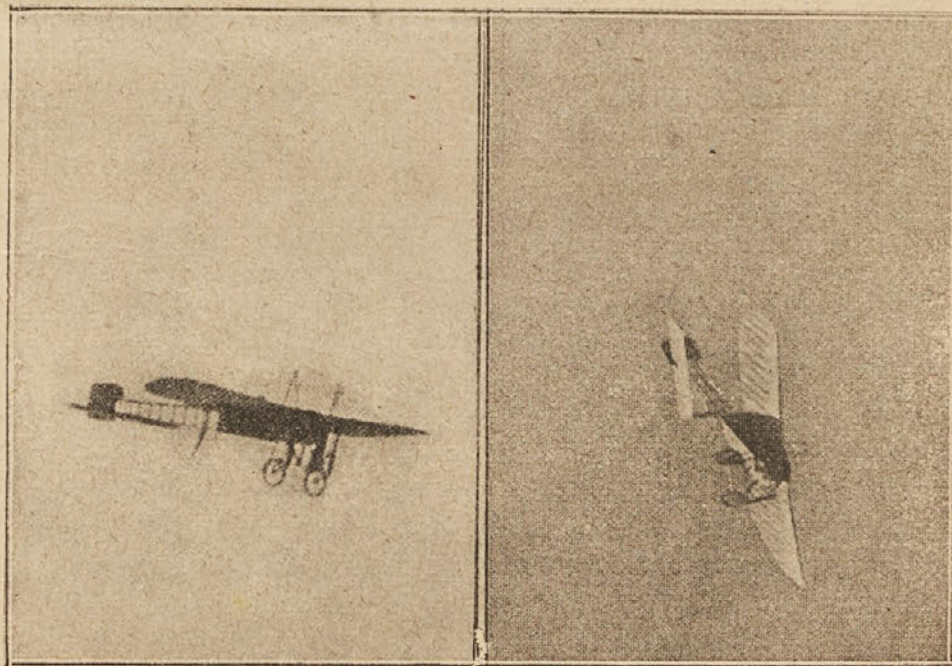

Dr. Ignacij Žitnik, kanonik, urednik, državni in deželni poslanec, umrl v Ljubljani nenadoma.

telj padovanske pivovarne in posestnik. Ker je toleranten mož, dovoljuje svoji soprogi, Slovenki, popolno narodno svobodo. Tako je gospa Ema v resnici ostala zavedna Slovenka, ki podpira v domovini narodne in dobrodne prireditve. Ne le, da se ne sramuje svojega materne jezika, nego se ob vsaki priliki s ponosom izdaja za članico slovenskega naroda, ki ga nad vse ljubi in vneto zagovarja. Tudi v Italiji ne zamudi nobene prilike, pokazati svoje slovensko prepričanje. Ob vsaki slavnosti mora raz rodbinski gradič v Padovi plapolati tudi slovenska trobojnica. Zadnjič se je to zgodilo dne 11. nov. 1913 ob slavnosti rojstnega dne laškega kralja. Gospa Eva ima brata v Ameriki in dve sestri; ena služi v Trstu, druga je „šolska sestra“ — učiteljica v Parizu. Brat ima doma posestvo. Naša vrta rojakinja nima otrok in je danes blizu 40. letu.

Proščenje na Hrvaškem. Naša slika kaže Hrvatice in Hrvate iz Žakanja na Hrvaškem blizu Metlike. Narodna noša je povsem enaka belokranjski. Tudi imajo Hrvatje svoja plesišča po skednjih. Ker tamošnje Hrvatice zelo rade in tudi prav dobro plešejo, se navadno pogreša plesalcev, zato plešejo ženske tudi med seboj. Ta ženska noša je prav lična in čista. Možki hodijo že civilno oblečeni.

Minister Vaclav grof Zaleski je umrl na sv. večer v Meranu, kjer se je zdravil.

Francoski avijatik akrobat Pegoud leta nad Prago.

Bil je že več mesecev na dopustu in je sam prosil, da ga odpuste iz službe. Ker pa je bil cesarju izredno simpatičen, se njegovi želji ni ugodilo ter je postal pred par meseci celo grof. Zaleski je bil Poljak,

Fant Cerar, ki je hodil 28 let v ženski obleki.

rojen iz viteške familije l. 1868, torej še mlad mož. Leta 1911. je bil kot sekcijski šef imenovan za gališkega ministra, a je kmalu prevzel finančno ministrstvo, ker je bil izboren finančnik, talent obširnega znanja in breznađežen značaj. Med današnjimi vodilnimi avstrijskimi politikami torej — bela vrana. Lani pa je obolel, se zdravil v Opatiji in v Meranu, kjer ga je neneadejano v krogu obitelji zalotila smrt. Pokojnik je bil zelo simpatičen človek, več let deželni in državni poslanec in bogat veleposestnik.

Tadej Lowczyński je Poljak. V Zagrebu je prvi lirski tenor že tretje leto. Svoje pevske študije je absolviral na glasbenem zavodu v Krakovem in bil angaževan v Varšavi. S svojim izredno lepim glasom velikega obsega in prav lahkih višin je postal ljubljene varšavskega občinstva. Vendar se je hotel v pevski umetnosti še popolniti, zato je odpotoval v Italijo, kjer je dosegel vrhunec svoje pevske tvornosti. Pel je tudi v Milanu. Vrnil se je v Galicijo, deloval pri operah v Lvovu in Varšavi ter bil pred tremi leti s sijajnimi pogoji angaževan v Zagreb. Ker ima elegantno in vedno individualno igro in simpatičen tenor vzorne šole, je v Zagrebu jako priljubljen. V Ljubljani je pel doslej Cavaradossija v „Toski“, gubernerja v „Plesu v maskah“ in Geralda v „Lakmé“ ter žel najboljši kritike. Te dni je gostoval na Dunaju v „Ljudski operi“.

Ženske volijo. Finska je prva država v Evropi, ki je podelila tudi ženskam splošno volilno pravico. Finke smejo že

6 let voliti v državni zbor svoje poslance. V občinskih zastopih pa sede finske žene že mnogo let. V finskem državnem zboru je sedaj 21 ženskih poslancev, pred nekaj leti pa jih je bilo celo 25. Voditeljica finskega ženstva je državna poslanka baronica Aleksandra Grippenbergova. V državnem zboru zastopajo ženske vse stranke. Po poklicu jih je več učiteljic, urednic, dalje so soproge zdravnikov, pridigarjev, profesorjev ter tudi nekaj zelo priprostitih kmetic.

Sufragetke. Beseda sufragetka pomenja v svojem prvotnem pomenu rušiteljica, razdiralka. Sufragetke pa imenuje svet vse one angleške ženske, ki hočejo razdreti, uničiti stare nazore, da naj ženska ne ima v politiki nikake besede. Vse boriteljice za ženske politične in druge pravice so sufragetke. Bore se z uprav obupnimi sredstvi za politično osvobojo. Ta boj je tako krut, da ga obsoja skoraj ves svet, saj so napravile sufragetke doslej že s svojimi atentati za 12 in pol milijona K škode, toda čuti bi morali oba zvona, da bi mogli razsoditi docela pravično. Sufragetke v Zjed. državah delajo propagando za žensko volilno pravico mirno in dostojno. Prirejajo izprevode po ulicah v nepreglednih vrstah, vse uniformirane, z zastavami, godbami in celo z jezdalkami na čelu. Prednost američanskih sufragetek pred angleškimi je baje ta, da demonstrirajo v Zjedinjenih državah večinoma mlade, v Angliji pa večinoma starejše ženske.

† Anton Pirkmeier je bil rojen l. 1892 v Framu na Štajerskem. Gimnazijo je posečal v Celju in dovršil 6. razred. Nato se je posvetil lekarništvu ter jeseni l. 1910. vstopil kot aspirant pharmaciae v lekarno na Vrhniki. Tam je bil marljiv član Sokola in tajnik. Toda zbolel je na pljučih in je 15. novembra 1913 na svojem domu nagloma umrl. Bil je izredno narodnozaveden mladenič, ki je živo ljubil svojo domovino, požrtvovalno deloval za knjižnico in dom vrhniškega Sokola ter je imel veliko število udanih prijateljev. Čast vrlému sinu zelene Štajerske in pokoj njegovi blagi in dobri duši!

Mož, ki je bil 28 let ženska. Pred dobrim mesecem sta prišli k zastopniku parobrodne družbe „Austro-Amerikana“ v Ljubljani dekletu Marija Cerar in Franja Grošelj, da si kupita vozna listka v Cleveland v Ameriki. Marija Cerar je bila veliko, močno dekle in dolgih las, Franja Grošelj pa bolj gosposko in nežno dekletce. Za obe je kupila listka Marija Cerar. Vozili sta se z drugimi ženskami ter se na

Vaclav grof Zaieski, avstrijski finančni minister, umrl na sv. večer.

parniku v ženskih kabinah prav dobro počutili. V Newyorku pa so pred izkrcanjem slučajno razkrili tajnost, da je Marija Cerar — moškega spola. Ker je imela do pasu dolge lase, so jo ostrigli, ji vzeli krila, ji dali dve moški obleki ter jo iz Amerike poslali nazaj v domovino. Že v Trstu so se za Cerarja - Cerarjevo zelo zanimali, v Ljubljani pa so jo fotografirali. V Kamniku so ji dali na glavarstvu in v krstni knjigi novo ime Jožef, tako da se imenuje zdaj Jožef Marija Cerar. Tudi na vojaški nabor je moral iti, a potrdili ga niso. Celih 28 let je bil Cerar oblečen za

Sufragetke v Zjedinjenih državah manifestirajo za žensko volilno pravico.

žensko, se je vedel kot ženska, opravljale ženska dela, občeval le med ženskami, vse to zaradi matere, ki je hotela imeti dekle, ne pa sina. Cerar je bil rojen v vasi Selo blizu Moravč. Ima baje še par bratov in sester, ki so v Ameriki. Glas njegov je zelo visok, brke pod nosom si je vedno ponoči bril. Cerar trdi, da je v ženski obleki prijetnejše kot v moški. Ali je imel s Franco Grošljevo kakšne tesnejše zveze, še ni znano. Baje si je že dobil službo v nekem hotelu, kjer bo opravljal dela ženske in moškega!

Ljubljanski črkostavci. V boju tiskarskih podjetij, črkostavcev in strojnikov za nov, ugodnejši tarif in za delavsko posredovalnico, smo doživeli v Ljubljani tudi vesel intermezzo. Črkostavci, ki so se naveličali brezdelja, so se ponudili mestni upravi, da z glavnih cest odmečejo visoki sneg in da svoj zaslužek prepuste mestnim revežem. Županstvo je plemenito ponudbo sprejelo, in črkostavci so odšli veseli in polni dovtipnosti na delo. V par urah so počedili Dunajsko cesto in Šelenburgovo ulico ter Kongresni trg z največjo skrbnostjo. V dveh dneh je bilo njih delo izvršeno, reveži pa dobe izredne podpore.

Dr. Ignacij Žitnik Dne 28. decembra 1913 je izgubila naša domovina vzorno blagega, delavnega in požrtvovalnega sina, državnega in deželnega poslanca dr. Ign. Žitnika. Pokojnik je bil rojen 29. novembra 1857. l. v Zagradcu na Dolenjskem; v duhovnika je bil posvečen l. 1883. Deloval je v Št. Jerneju in Dobrničah ter je bil

† Anton Pirkmaier, nadčuden sin nadučitelja v Framu na Štajerskem.

od l. 1887. do 1892. stolni vikar v Ljubljani. Potem je študiral v Rimu dve leti filozofijo in se vrnil z doktoratom. Do potresa l. 1895. je bil kurat v kaznilnici na ljubljanskem gradu ter se nato posvetil popolnoma političnemu delovanju. V deželni zbor kranjski je bil izvoljen l. 1889., v državni zbor pa l. 1897. ter je ostal neumorno delaven poslanec do svoje zgodnje smrti. Bil je ena izmed najsimpatičnejših političnih osebnosti v naši domovini. Vsakomur je rad ustregel ter ni poznal nikakega razločka med političnimi somišljeniki in nasprotniki. Kdor ga je prosil pomoči, sveta in usluge, vsak jo je dobil pri njem. Njegova človekoljubnost je bila brezmejna, zato si je ohranil pri vseh Slovencih najlepši spomin. Od l. 1887. je bil pokojnik urednik ter je kot tak vedno

Ljubljanski črkostavci kidajo sneg na korist mestnih revežev.

kazal, da je zaveden Jugoslovan. V času vojne na Balkanu je spisal za „Slovenca“ vrsto lepih člankov, ki so našli odmeva v vseh slovanskih dušah. Pokojnik je bil zlatega humorja bogat mož, ki je bil simpatičen v vseh poslanskih krogih. V parlamentu ga bomo živo pogrešali. Slava njegovemu spominu!

Vodiška Johanca obsojena. V soboto, 3. januarja je bila Ivana Jerovškova pred senatnim sodiščem v Ljubljani obsojena na deset mesecev ječe. S tem se je zaključila tragikomedija, ki je skoro tri leta dne razburjala, zabavala in ogorčavala ljudi, dasi bi bilo vse pohujšanje moralo izostati, ako bi bila oblastva storila pravočasno svojo dolžnost. Ivana Jerovškova je bila rojena 4. decembra 1885 v Repnjah in je pristojna v Vodice. Brez izobrazbe je postala dekla, ki pa je bila vendar toli premetena, da je znala varati nevedneže in nevednice ter slepariti celo nekatere naivne omikance. Tekom let 1911, 1912 in 1913 je na Reki in v Vodiceh pred očmi oblastev hlinila zamaknjenost in krvavljenje, izvabljala je ljudem denar za rešitev duš iz vic in vedeževala. Zakrivila je s tem hudodelstvo goljufije in norčevanja iz verskih reči, čeprav so časopisi že dolgo opozarjali oblastva na njeno počenjanje. L. 1912 se je preselila v Vodice in sicer v župnišče, kjer je vključ ugovorom tamošnjega kaplana nadaljevala svojo sleparsko komedijo. Tudi ondotni župnik je dvomil in zahteval zdravniško preiskavo, a njegovi želji se ni ugodilo, ker so bili „vodiški čudeži“ gotovim ljudem dobro-

došli. Sleparka Johanca je pri vsej škandalni aferi še najmanje kriva. Dognano je zdaj, da so glavni krivci razna oblastva, ki so njeno komedijo s telečjo krvjo mirno gledala in izrabljala. Dnevnik so prinesli o tej sleparski aferi obširna poročila baš te dni, zato je nam ni treba iznova pogrevati.

Kronika.

Za Božič bi bili dobili v Avstriji kmalu absolutizem v obliki § 14., ki daje vladi svobodo odrejanja brez ozira na državni zbor. Nevarnost se je odgodila in državni zbor se snide v kratkem. Razmere pa so v državnem zboru zaradi poljsko-maloruskega in nemško-češkega spora nevzdržljive. K tem težavam se je pridružil še konflikt med poslansko in gosposko zbornico. Vse pogosteje odklanja gosposka zbornica najpametnejše, najmodernejše sklepe državnega zbora, in zlasti v vprašanjih socialnega in političnega napredka kaže mogočna gosposka zbornica naravnost izzivajočo reakcionarnost. Gosposka zbornica je preprečila zvišanje eksistenčnega minimuma od 1200 na 1600 K, ki ga je poslanska zbornica že sklenila; ista gosposka zbornica je zvišala osebno dohodarino srednjim slojem, a znižala davek na konjske stave v korist plemičem in bogatašem. Žalostno, da se je večina državnih poslancev uklonila pritisku vlade in ukazu magnatov. Volilci si bodo morali vbodoče svoje kandidate bolje ogledati, ker večina državnega zbora dela proti koristi ljudstva. V delegacijah se je pokazalo, da je med poslanci malo značajnih, doslednih mož in da znajo nesložne Slované vleči Nemci na vrvici, kakor dresiranega medveda. Vzlic nečuvnim fiaskom se ni grofu Berchtoldu izkrivil niti en las in grofa Stürgkhova vlada ostaja na krmilu vzlic škandalom, ki so se razkrili o zlorabi dispozicijskega fonda. Poljski minister Dlugosz je sicer odletel, a avstrijska korupcija je ostala nekaznovana na sedanji vladi. Ogrske gnile razmere so se udomačile tudi v Avstriji, in poštene stranke so brez moči ter jih ne morejo odstraniti. Nemški duh zastruplja vse. Grof Sternberg pravi popolnoma resnično: „Ubogo leto 1913! Z Redlovim škandalom se je začelo, s škandalom, kakršnega še ni nikdar nikoli doživela kakšna armada, in z Dlugosz-Stapinskim škandalom se je zaključilo! Na Ogrskem Panama, v Avstriji Panama, kaj bo iz tega? Toda kdor bi se poizkušal boriti proti temu, bi bil kamenan...“ — Na Hrvatskem so se razmere z imenovanjem bana, ki je izvršil saborske volitve, nekoliko izboljšale. Napisi na železniških kolodvorih so zapet le hrvatski in madjarski absolutizem je izginil. V saboru pa

Hrvatice in Hrvatje pred plesiščem v Žakanju blizu Metlike.

imajo tudi obstrukcijo, ki zadržuje vsako resno delo. Če Hrvatov ne tepejo s škorpioni Madjari, se tepo me seboj. Veselo je pri vseh teh žalostnih pojavih le dejstvo, da so Hrvatje in Srbi v koaliciji složni in se ta sloga utrjuje bolj in bolj. — V Bolgariji so razmere obupne. Zlasti za vlado in kralja. Pri zadnjih volitvah v sobranje so dobile vladi zveste stranke le 160.000 glasov, opozicija pa 275.000. Socijalisti so dobili 90.000, agrarci 85.000 in ostali opozicijski kandidati 100.000 glasov. Kralj in Radoslavov sta hotela pravkar izvoljeno sobranje razpustiti, a sta se k sreči premislila, ker vre po vsej kraljevini ter sta se zbala revolucije. Na novega leta dan so otvorili novo sobranje z velikim škandalom. Kralj se je vozil v sobranje kakor h pogrebu.

Nihče ga ni pozdravil, ko pa je stopil v dvorano, so klicali socijalisti: „Dol z monarhijo! Proč s kraljem!“ Za temi klici pa stoji 90.000 volilcev. Šele ko so socijalisti demonstrativno in z žaljivimi klici ostavili dvorano, je mogel kralj tresoč se čitati prestolni nagovor, ki je pravi izrodek germanske dvoreznosti, neiskrenosti in zahrbtnosti. Kralj Ferdinand je zatrjeval, da je vojna le prekinjena in začasno pretrgana in da Bolgarija nikakor ni bila premagana. Iz tega sledi, da se vojna vsak hip lahko zopet začne in nadaljuje. Vendar pa je govoril obenem o veliki svoji miroljubnosti. Nemeec Ferdinand Koburžan bi menda še nadalje rad hujskal balkanske narode na bratomorni poboj. Ker pa išče v Franciji denarja, se dela miroljubnega; da se prikupi Turčiji in Avstriji, pa obenem

rožlja s sabljo. Splošno se sumi, da se je Ferdinand zvezal s Turčijo, trozvezo in Albanijo proti Srbiji, Grčiji in Črni gori. — V Srbiji imajo ministrsko in parlamentarno krizo. Genijalni ministrski predsednik Pasić je odstopil, ker je naveličan boja z mladimi radikali, ki niso z ničimer zadovoljni, kar so dosegli stari radikali in zdaj onemogočajo skupščini redno poslovanje. Kralj noče novih volitev, ki jih zahtevajo mladi radikali in hoče vsekakor obdržati stare radikale na krmilu, ker imajo za srečni izid dveh vojn največje zasluge. Kralj izkuša doseči kompromis z opozicijo, da ustavi obstrukcijo v skupščini. Morda se ustvari nova vlada iz starih in mladih radikalcev, a Pasić ne bo baje hotel ostati, ker se čuti utrujenega in že prestarega. Vzrok krize je seveda minula

Panika v španski Tarragoni. Dvajset oseb ranjenih. Bik, ki je pridrl med službo božjo v cerkev, je več oseb pobedel in pohodil ter napravil mnogo škode.

vojna in reforma vojske. Po uradni statistiki so Srbi izgubili v vojni s Turki 6500 mrtvih in 7000 ranjencev; v vojni z Bolgari pa 16.000 mrtvih in 17.000 ranjenih. Vrhu tega je pobrala kolera še 4700 mož!! Srbija si zato želi trajnega miru, da si zaceli svoje velike rane in da se pripravi na nov boj, ki bo z Germanstvom. — Grčija je zaradi Epira in Albanije v hudem konfliktu z Italijo, zaradi Egejskih otokov pa s Turčijo. Avstrija podpira povsod Italijo, v zahvalo za to je Italija vrgla ves avstrijski vpliv iz Albanije, kjer je zapravil grof Berchtold več milijonov brez najmanjše koristi in se povrhu le še prav grdo blamiral. Toda kjer gre proti Slovanom, tam si Nemeč ne da svetovati.

Župnik Simon Žužek v Vodica, ki je imel Johanca v župnišču in zaman zahteval zdravniško komitijo.

MARKO STOJAN:

Za svobodo in ljubezen.

Roman z Balkana.

Vse pravice pridržane. 45. nadaljevanje.

Ivan, Dušan in Mr. Brown, ki je kazal čim dalje več prijateljstva in zanimanja za naša pobratima, so torej počakali gostega mraka, preden so se splazili drug za drugim na prosto, preoblečeni v kmetsko obleko. Zavili so med kočami na polje, od ondot pa v redek gozd, ki je iztezal svoje gole veje ob cesti proti Skoplju.

Večer je bil lep kljub neprijazni letni dobi, poln tiste mehke, ki ovlada včasi človeško srce tihega, vdanega zamiranja narave in odpre mahoma zatvornico njegovih skrivnosti.

Molčali so izprva; nato je dejal Dušan nehote, sledeč svojim mislim:

„Jutri ob tej uri bo nemara že vse dobljeno — ali pa vse izgubljeno...“

„Naj le bo!“ je zamrmral Brown s čudnim glasom. „Meni je prav...“

„Kako menite?“ je povzel Ivan, ki so ga presenetile te besede. „No, da — kaj bi vam ne bilo prav! Aventura je zanimiva ne glede na svoj izid — to moram priznati...“

„Tega nikakor nisem hotel reči,“ je zanimal Amerikanec skoraj užaljen. „Vi veste, da sem vse prej nego brezbrizen do usode in uspeha našega skupnega podjetja. Oprostite; premagale so me misli... menil sem le samega sebe...“

V prijateljih se je vzbudila mrkla slutnja.

„Govorite, Mr. Brown!“ je vzkliknil Dušan. „Kaj ste mislili o sebi?...“

„Goddam, kaj bi mislil! To, kar misli človek, ki se mu vidi neprestano, da blodi po svetu le za to, ker išče vruga, ki ga pobere.“

„Ah, zdaj vas razumem!“ je dejal zamolklo mladi Srb, spomnivši se čudaštva in zagonetne otožnosti Amerikančeve, ki

si je nihče ni vedel razložiti. „Vi bi bili menda zadovoljni, ako vas jutri ali pojutrišnjim pogodi krogla z arnavtske puške?“

Brown ni odgovoril; a prijateljema, ki sta ga motrila skozi mrak, se je zdelo, da je pokimal.

„Mr. Brown!“ je vzkliknil Ivan, ki se ni mogel več premagati. „Odkod ta vaša mržnja do življenja? Odkod ta želja po smrti? Ako se vam zdi, da ste navržiti vsega, kar vam more nuditi ta svet — ali nimate dovolj sredstev in prilike, da najdete nadomestilo za vse izgubljeno v delu za napredek in odrešenje človeštva, v podpiranju išočih, v reševanju trpečih, v lajšanju bolečin? Zdi se, to polje je tako neizmerno in mnogolično, da se ga človek ne more naveličati, niti ne more izčrpati radosti, ki mu jo ponuja...“

„Poslušajte,“ je odgovoril Amerikanec, kakor da se je odločil mahoma. „Poskrbljeno je, da bo služilo moje premoženje po smrti svojega dosedanjega lastnika namenom, ki ste jih omenili. Sam pa, dokler sem živ, se ne morem posvetiti temu delu. To delo je sveto delo, in človek, ki si ga naloži, mora biti čist do dna svoje duše. In jaz nisem čist! Gospoda — prijatelja, zaupati vama hočem svojo skrivnost, in naj bo pokopana med nami: ob uri, ki nas postavi tem arnavtskim lupežem nasproti, ne bom vedel, ali je vaš Ali Kemal večji grešnik... večji zločinec od mene!“

Trepet je prešinil prijatelja, ko sta slišala te turobne besede. Mr. Brown pa je nadaljeval:

„Sedimo... Evo, semkaj; za tem debelim deblom smo popolnoma v temi. Nihče nas ne more zapaziti, mi pa vidimo vsakogar, kdor se približa po cesti... Potipajta — tu je skala... prostora je za nas vse tri. Poslušajte torej zgodbo mojega greha...“

Premolknil je in se ni oglasil par minut, kakor da zbira spomine in besede. Vse na okrog je plavala tišina; le tu in tam je zaječalo drevje v ostrem dihu vetra.

Iz dalje... daljne dalje... je prihajal sunkoma šum; bili so poslednji odmevi podnevnega hrupa v Skoplju, ki se je izročalo nočnemu pokoju.

Zdajci pa je izpregovoril Amerikanec z zamolkl m glasom:

Ivana Jerovškova, 29 let stara dekla, ki je kot Johanca v Vodica sleparila ljudi s telečjo krvjo.

„Prijatelja! Zločin, ki mi ga očita vest, ni navadno zlodejstvo, ni premissljena hudobija; greh je, kakor ga napravi človek v nerazsodni minuti, ko umolkne pamet in zavest dolžnosti — zato pa je tem hujši in neodpustnejši, tem nizkotnejši in grji. Če pomislim, da je na moji duši zapisana krivda nad smrtjo mladega, krasnega in cvetočega življenja — življenja, ki bi bilo lahko sijalo srečo in solnce v srca tolikih ljudi — potem, gospoda, se čudim samemu sebi in se vprašujem, ali je strahopetnost ali drzen pogum, da še nisem zagrabil za samokres in izbrisal iz svojih možganov te ostudne zavesti. Bilo je pred nekaj leti;

Vodski kapetan Fran Kriše, ki je zaman ugovarjal Johančinim sleparijam in jo obsojal

ali sta slišala zgodbo parnika „Pensylvanija“? Jaz — takrat še srečen, s seboj in svetom zadovoljen mlad človek — sem bil pasazir te ladije na njeni katastrofalni vožnji. Z mano vred je bilo na poti iz Havra v New York mnogo odličnega sveta, med drugim stara dama z Angleškega v spremstvu prelestne, največ osemnajstletne zlatolase deklice. Bili sta iz najvišje aristokracije; toliko zlahtnosti in ponosa, toliko ljubkosti in lepote kakor v mladi grofici Elizabeti še nisem videl združene v nobenem ženskem bitju. Nepremagljiva sila me je vlekla k njej že od prvega trenutka; približal sem se damama z vso spoštljivostjo, in zdi se, da ne zaman, kajti znamenja — par besed, par pogledov, pritisk roke — so mi razodela nekega večera, ki bi bil moral biti predzadnji naše vožnje, da ovladajo tudi njo napram meni nežnejša čustva, nego so navadna med tujimi srci. Tisto noč pa — legel sem bil pravkar k počitku v svoji kabini, vso dušo polno sladkih sanj o njenem ljubljem obličju — se je pripetila strašna katastrofa. „Pensylvanija“ je zadela ob ledeno goro; ladija, na kateri je vladalo uro prej še zgolj veselje in brezskrbnost, je bila v trenutku razklana skoraj na dvoje, podobna ogromni krsti, ki je vlekla na stotine življenj s seboj v svoj neizmerno globoki grob. Moja prva misel je bila v tem trenutku groze in zmede: Kje je ona?

Hotel sem jo rešiti ali poginiti z njo, objeti jo vsaj na svojo smrtno uro... Zaman! Grofice Elizabete in njene spremljevalke ni bilo nikjer, ne v njiu kabini, ne na krovu; sam Bog ve to, kako smo se izgrešili v tisti zmešnjavi in obupni borbi za rešilne čolne. In že se drlo valovje preko krova; ni mi preostajalo drugega, planil sem v vodo... Potegnilo me je Bog ve kako globoko, ali čudež je hotel, da sem prišel zopet na vrh. Rešilni čolni so bili že daleč odondot; par splavov, ki so jih bili napravili mornarji v naglici, se je borilo z valovi. In po vodi — strašen pogled! Na stotine ljudi je kričalo, tulilo in prosilo v tisti mesečni oceanski noči, iztezalo roke, oprijemalo se drug drugega in se borilo s srditim obupom za rešilne pasove. In morje je bilo nemirno; nemo-goče je bilo, rešiti le desetino ponesrečen-

cev... Jaz sam sem se čutil že onemoglega; obup nad gotovo smrtjo moje oboževanke mi je bil zatemnil um. Toda živalska strast do življenja ne pojenja v takih trenutkih; ona raste in nadvlada vsa druga čuvstva... Par hipov, preden bi se bil potopil, sem ujel desko, jedva dovolj močno, da je nosila mene: bil sem otež — vsaj začasno! Otež! to je bila edina moja misel; blaznel sem od te nizke, brezumne radosti. Zdajci pa se pojavi

uničeno tudi moje življenje — bil sem to, kar sem!...

Umolknil je in si zakril obraz z rokami. Prijatelja sta poslušala to povest z globoko presunjenostjo; ko je bila končana, je prašal Ivan, kakor da hoče najti Brownu vsaj iskrico tolažbe:

„Ali pa veste z gotovostjo, da je mlada dama res utonila? Kakšne dokaze imate o tem?...”

Žarek mesečine je posijal ta hip na

šana ob teh besedah; naš rojak je dregni pobratima s komolcem, dočim je Amerikaneec vstal in se napolil s čudnimi, trudnimi koraki proti selu.

„Blazen je!...” je šepnil Dušan. „In mi nismo opazili tega... Kdo si je mislil!...”

Ta trenotek pa se je začel na cesti peket konjskih kopit; prijatelja sta prisluhnila.

Bila je družba jezdecev; trije so jahali spredaj, ostali v spoštljivi razdalji. Kolikor se je dalo spoznati, so vsi nosili uniformo turške armade. Jedva deset korakov od Ivanovega in Dušanovega skrivališča pa se je ta trojica ustavila; tudi spremljevalci so obstali.

Prijatelja, ki nista mogla več neopazeno zapustiti svojega zavetja, sta se potuhnili v temi in pritegnila sapo. Neznani jezdec so obudili mahoma njiju zanimanje in napeto sta prisluhnila, ko se je začel med prvimi tremi razgovor.

„Dalje nocoj ne jašemo več,” je dejal srednji izmed trojice svojima spremljevalcema. „Opasno je to; po zanesljivih izvestjih se pripravlja zopet obširno gibanje čet, s katerimi se ne maramo srečati. In ko bi tudi ne bilo te srbske kanale — vrag nas lahko zanese naravnost v naročje Alija Kemala ali pa njegovih zasledovalcev... sredi noči in še nepripravljene po vrhu!...”

„Kakor nas je že parkrat ukanil slučaj,” je nadaljeval njegov levi pribočnik, „res ni izključeno, da se zgodi kaj takšnega. Strinjam se z mnenjem ekscelence: nočnega srečanja s svojimi sovražniki si ne želimo, verdamt noch einmal!...”

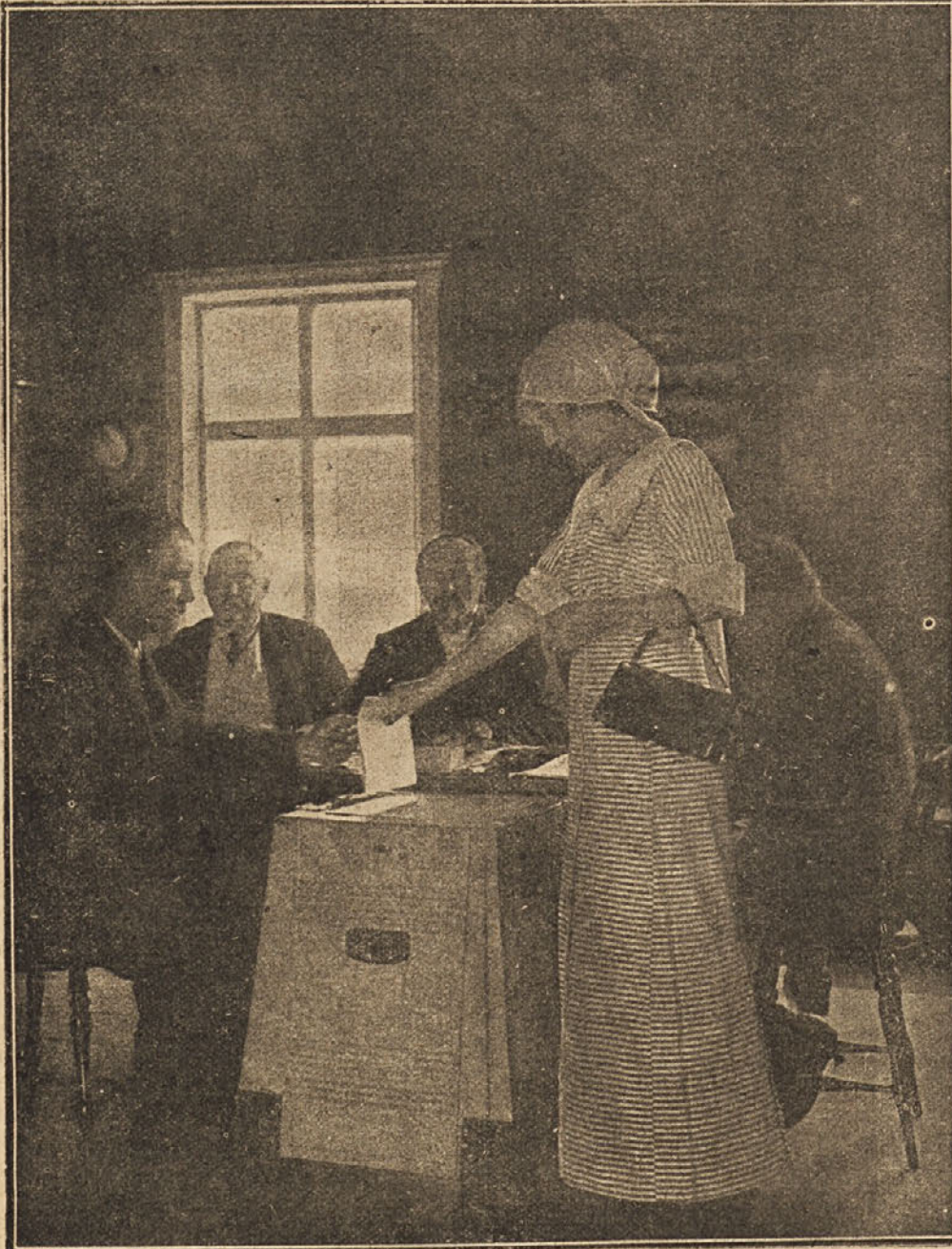
Ivana in Dušana je izpreletelo bliskovito čuvstvo sovraštva; ta odurni glas, ki je govoril polomljeno francoščino z nemškim povdarkom, jima je bil dobro znan.

„Kaj menite vi, Birbantini?” se je obrnil vodja k tretjemu.

„Ej, mio Dio,” se je odrezal Italijan, ki je bil sicer velik strahopetec pred Gospodom, a je obenem izrabljaj vsako priliko, da postavi von Schrattena v slabo luč, „rekel bi, da je bojazen mojega tovariša pretirana. Poglejte selo, ki leži pred nami: ogledali bi si ga vsaj nekoliko... Ali nam niso rekli, da se pojavljajo tod okoli sumljivi ljudje?...”

„Hm!” je velel vodja. „Ogledali!... Ali menite, da moremo tvegati to?...”

(Dalje prihodnjič).

Glasovanje žensk na Finskem. Volilka pred volilno komisijo.

pred mano smrtnobled obrazek... bila je grofica Elizabeta... Iztegnila je roko, da bi se prijela za mojo desko — in jaz podlež v svoji blaznosti sem se pogнал v stran, sunil sem z nogami na vso moč... in Elizabeta je utonila, izginila je v globino pred mojimi očmi. Sam ne vem, kako se je zgodilo, da so me oteli in privlekli na splav; po petdnevem gladovanju sredi morja nas je rešil ribiški parnik izmučene in napol nore od prestanih muk. Jaz sem ležal tačas že v vročici; imeli so me privezanega, da nisem skočil v morje. Dva meseca sem se boril s smrtjo; in ko me je izpustila iz svojih krempljev, je bilo

Amerikančevo obličje, ki se je skremžilo in spačilo v čudnem, pošastnem režanju. Mr. Brown se je sklonil tesno k Ivanu in dejal šepetaje:

„To je ravno, da nimam dokazov!... Prav nobenih dokazov nimam o tem; kdo ve, ali se je sploh zgodilo? Človek božji, ladije z imenom „Pensylvania“ morda niti ni... in še manj se je potopila... Veste, prijatelj, stvar je kratko ta, da sem zakrivil povsem drugačen zločin, še mnogo strašnejši od onega, ki sem vam ga povedal... A tistega ne izdam nikoli! All right — lahko noč, prijatelja!...”

Nekaj mrzlega je streslo Ivana in Du-

Naše življenske cilje

naj bodejo potem bogastvo, priznanje, čast, srečno družinsko življenje, visoka starost ali drugi ideali, zamoremo le doseči, ako smo delazmožni, zdravi, sveži in veseli.

Pa tudi pri najbolj zdravem človeku nastopi lahko stanje, ki ustavi njegovo delavsko moč in prepreči s tem dosego njegovih ciljev. Kako lahko

kaj dobimo vsled prehlajenja, prepriha, okuženja ali mokrote. Zlasti žrelo in vrat sta v tem oziru jako občutljiva.

K sreči se dajo, kakor vemo iz izkušnje, influenza, bolečine vrata, hripavost, praskanje v vratu, težko požiranje, zaslinjenje in druge neprijetnosti preprečiti, ako rabimo Fellerjev olajševalni in raztopilni zeliščni esenc-fluid z znamko „Elza-fluid“.

Mnogo zdravnikov ga priporoča, tako gospod dr. R. Schmidt v Pittenu, ki piše: „Z Elza-fluidom dosegel sem krasne uspehe.“ Gospod M. Polsterer, Grubbach pri Scharensteinu, piše: „Ako se vsled

hripavosti ne more govoriti in se ima „Elza-fluid“ pri roki, potem je bolezen hitro odpravljena“.

Vsakemu čitatelju priporočamo, imeti to sredstvo vedno v hiši: saj stane 12 malih ali 6 dvojnih steklenic ali 2 specialni steklenici franko samo 5 kron, 24 malih ali 12 dvojnih steklenic 8 K 60 h. Iztotako naj bi bili v hiši za ureditev prebave, odvajanja in izmenjave snovi vedno Fellerjeve odvajalne, apetit pospešujoče Rhabarbara-kroglice z znamko „Elza-kroglice“. 6 škatlic stane samo 4 krone. Oboje razpošilja franko lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsaplatz šte. 280. (Hrvatsko.) — — — bec.

Steckenpferd-lilijinomlečno mleko

prej ko slej neutrpno za racionalno oskrbo polti in lepote. Priznanostna pisma. Po 80 h povsod.

Tadej Lowczyński, prvi tenor hrvatske opere v Zagrebu.

Raznoterosti.

Priloga. Tej številki smo priložili letakvabilo na naročbo na elegantno izdajo „Slov. Ilustrovanega Tednika“. — Inteligenti, društva in javni lokali i. dr. naročite si fino izdajo Tednika. Priglasite si takoj, da vam moremo poslati še tudi 1. in 2. številko tiskano na fin kredni papir.

Štiri leta med Eskimi. Polarni raziskovalec Steffansson je izdal v Londonu knjigo svojem potovanju od poletja 1908 do junija 1912. Prepotoval je v štirih letih nadisoč kilometrov ob obali Alaske in Severnozahodne Kanade do Princa Alberta zemlje. Spremljali so ga naravoslovec dr. Anderson in Eskimi; ostali spremljavalci so ga čakali na ladji, ki je plula ob obrežju po morju. Steffansson je natančno proučil življenje in običaje Eskimov, ki so Evropi še malo znani. Ker je govoril Eskimom precej zazumljiv jezik, so mu Eskimi zaupali. Vobče se Eskimi zelo boje Evropejcev, ker so prepričani, da jih hočejo uničiti ali jim vsaj škodovati. Zato so tudi njega vprašali najprej, ali jih namerava preganjati, ubijati, mučiti in prodajati zlim duhovom. V dokaz svoje naklonjenosti je Steffansson podarjal moškim pipice, ženskam pa pisane igrače in nakitje. Zlasti bisernice so jih zelo veselile. Tako je pridobil zaupanje Eskimov, ki so ga na lovu zelo podpirali ter ga učili loviti tiče in razno zverjad. Eskimi so izredno urni, vztrajni in sila uslužni. Utrujenosti menda sploh ne poznajo na lovu. Med Eskimi je našel tudi modrooke in plavalase, ki so bajé germanskega plemena. Ti so navadno krščanske vere ter spoštujejo misijonarje. Tudi se plavalasi Eskimi nikdar ne lažejo, med tem ko se drugi Eskimi

silno lažejo ter nimajo v tem oziru nobene vesti. Vendar hudobnega Eskima ni našel. Familije žive vzorno, in otroci izkazujejo staršem največje spoštovanje. Tudi odrasli Eskimi poljubljajo staršem roke in mirno molče, če jih starši karajo. Ženske so precej enakopravne z moškimi in hodijo tudi na love.

Kdaj naj jemo. Pri nas je postala navada, da jemo trikrat na dan: zjutraj zajtrkujemo, opoldne obedujemo in na noč večerjamo. „Časopis za ljudsko zdravje“ pa priporoča, naj bi bil zajtrk izdatnejši, opoldne naj bi zaužili le kaj lahkega in v majhni količini, glavni obed pa naj bi bil šele okoli 7. zvečer. Večerja naj bi popolnoma odpadla. Tak način življenja bi bil baje najzdravejši. Otroci in slabotni ljudje naj po sedmih zvečer ničesar več ne uživajo. Opoldne je koristno malo počivati in zaspati. Zlasti otrokom je opoldansko spanje baje zelo koristno.

43 dni zapora je dobil objestni lajtnant pl. Forstner, ki je povzročil v Savernah izgred vojaštva proti meščanom in ki je s svojo sabljo ranil nekega črevljarskega pomočnika. Črevljar, pohabljen na obeh nogah je bežal pred vojaki. Lajtnant pa ga je dal ujeti in držati za roke, da ga je mogel mogočni lajtnantek brez nevarnosti vsekati črez glavo. Ta surovi dogodek je razburil vso Nemčijo in je dobil državni kancelar v drž. zbornici zaradi njega nezaupnico. Na cesarjev ukaz je prišel pl. Forstner pred vojaško sodišče v Strassburgu, ki ga je obsodilo na 43 dni zapora. Vrhu tega izgubi pogumni oficirček še svojo šaržo in bo moral postati

civilist. To bo zanj pač največja nesreča. V kratkem pride pred vojaško sodišče tudi polkovnik Reutter, ki je dajal lajtnantu potuho in je celo hujskal vojake proti mirnim meščanom v Savernah in Dettweilerju. Sliki obeh teh dveh junakov smo prinesli že v poslednji številki. Pravično strogost nemškega cesarja in nemškega vojaškega sodišča hvali zdaj vsakdo, dasi je znano, da izvira ta izjemna strogost proti oficirskim oblastnežem le iz strahu pred revolucionarnim gibanjem v Alzaciji, nekdanji francoski deželi.

Dvoboj med dekleti. Pariz ima novo senzacijo: dvoboj z bodali med dekleti. Marija Hautenod in Deniza Pinsou sta bili že iz šolskih let neločljivi prijateljici. Tudi ko sta odrasli šoli, sta si poiskali dela pri isti tvrdki. Tako je ostalo njuno prijateljstvo neskaljeno do junega 19. leta. Nekega dne pa je Marija zaupala Denizi, da se je srečno zaljubila in da je nevesta nekega trgovskega sotrudnika. Kmalu se je tudi Deniza seznanila z ženinom, in vsi trije so bili med seboj najboljši prijatelji. Čez nekaj mesecev pa se je ženin začel neveste Marije izogibati in tudi Deniza je izostajala od dela. Kmalu se je zvedelo, da je Deniza prevzela Mariji ženina in da se z njim skrivaj shaja. Zadnja, ki je zvedela za kruto resnico, je bila seveda Marija. Tovarišice so jo nahujskale, naj pozove izdajalsko prijateljico na dvoboj z ostrimi bodali. Božja sodba naj odloči, kdo med njima se omoži s trgovskim sotrudnikom. Dvoboj se je res vršil in Deniza se je zgrudila težko ranjena, Marijo pa so zaprli. Ženin je zvedel za dvoboj šele iz časopisov.

Vabilo na naročbo.

Slovenski Ilustrovani Tednik je edini vseslovenski list te vrste! Naročite se nanj in razširjajte ga!

Slovenski Ilustrovani Tednik stane

	za Avstro-Ogrsko	za Nemčijo	za Ameriko	za ostalo inozemstvo
celoletno	10 — K	12 — M = 14 — K	3.25 dol. = 16 — K	16.80 fr. = 16 — K
polletno	5 — K	6 — M = 7 — K	1.63 dol. = 8 — K	8.40 fr. = 8 — K
četrtletno	2.50 K	3 — M = 3.50 K	0.82 dol. = 4 — K	4.20 fr. = 4 — K
mesečno	0.90 K	1 — M = 1.17 K	0.28 dol. = 1.34 K	1.30 fr. = 1.34 K

Za dijake in vojake v Avstro-Ogrskem za celo leto 8 K, pol leta 4 K, četrt leta 2 K, mesečno pa 70 vinarjev.

Vsak naročnik dobi letos jeseni brezplačno in poštne prosto ilustrovan koledar za l. 1915. Za vsako pol leta plačano naročnino pa ima vsak naročnik pravico do ene slike Prešerna, Jurčiča, Gregorčiča in Aškerca, če plača za vsako sliko 40 vin za ovoj in poštino.

Slovinci, Slovenke, okrasite si svoja stanovanja s slikami naših dušavnih velikanov!

Kdor plača celoletno naročnino za leto 1914 naprej, dobi kot posebno nagrado knjigo: Milan Plut „Po macedonskem bojišču“ zastonj in poštne prosto.

Pridobite nam še mnogo novih! Potrudili se bomo, da podamo našim čitateljem kolikor možno največ in najboljšega gradiva; vsak prijatelj „Slovenskega Ilustrovanega Tednika“ pa se naj potruži, da mu pridobi kolikor mogoče največ novih naročnikov in čitateljev.

Novi naročniki „Slov. Ilustrovanega Tednika“, dobe — dokler bo kaj zaloge zastonj in poštne prosto letošnji koledar (za l. 1914). Naročite si torej takoj „Slovenski Ilustrovani Tednik“!

Hitro staranje

mnogih ljudi, ki bi morali biti pravzaprav v „najlepših letih“, je neizogibna posledica zanemarjanja zdravja. Mnogo dalje ostanemo sveži, zdravi in mladi, če se le nekoliko potrudimo, da takoj odpravimo vsakršno motenje svojega zdravja.

Iz bolečin v križu, bodenja na strani, trganja,

bolečin v hrbtu in drugih posledic prehlajenja se razvijejo po letih protinske in skrninske bolezni, ki nam vzamejo gibčnost, nas upognejo in postarajo. Imeli smo pa večkrat sami priliko, da smo se prepričali, kako ozdravijo take tudi zastarane bolezni, če rabimo Fellerjev fluid iz rastlinskih esenc z znamko „Elza-fluid“.

O njem piše gospod dr. M. David v Sieniavi pri Jaroslavu: „Zahvaljujem Vas najsrčneje za Vaš Fellerjev fluid z znamko „Elza-fluid“, ki se je pri vseh revmatičnih bolečinah obnesel imenitno. Priporočam Fellerjev fluid, kjer treba, najtopleje.“

Tudi naši čitatelji naj bi slušali nesebični nasvet in naročili tucat malih ali 6 dvojnih steklenic tega davno preskušene bolečine hladečega domačega zdravila za 5 kron franko.

Ob bolečinah, ki jih povzročajo želodec, gorečica, tiščanje v želodcu, kislem izpahavanju in zapeka vzemimo Fellerjeve odvajalne rabarbara kroglice z znamko „Elza kroglice“, ki jih svojim čitateljem smemo iz lastne izkušnje prav priporočati. 6 škatlic teh pošlje za 4 krone franko, pravtako kakor „Elza-fluid“, lekarna E. V. Feller v Stubici št. 280. (Hrvaško.) — — — dux.

Zapeljevanje k poneverjenju. V Budimpešti je v nekem časopisu izšel inserat: „Lepa, mlada gospodična se želi seznaniti z bančnim slugo zaradi omožitve. Gospodična je iz najboljše hiše in ima veliko doto.“ — Na ta inserat se je oglašil tudi 22 letni sluga banke lesnih trgovcev, Jožef Saller. Kmalu je dobil povabilo na sestanek. Ko je prišel na določeno mesto, je našel elegantno, izredno lepo in zelo živahno damo, ki se je vedla s slugo jako prijazno. Sluga je bil navdušen in takoj se je zaljubil v krasno žensko. Nato sta si več mesecev dopisovala. Ženska je slugi zahtevala, da ga hoče imeti za moža, ker ne mara nikogar iz družbe neslanih in zoprnih gospodov, nego hoče imeti zdravega in krepkega, priprostega moža, ki si sam služi kruh in ki ji bo večno zvest. Tudi je večkrat naglašala, da je dovolj bogata, da si more izbrati moža po lastni volji. Sluga je bil ves srečen, le to ga je bolelo, da se ni mogel po prvem sestanku nikdar več sniti z lepo ljubico in da mu tudi ni hotela poslati svoje fotografije. Naenkrat mu je pisala, da se hoče z njim izseliti v Ameriko, in ga je pozvala, naj poneveri v banki vsaj 20.000 K. Ker ima sama nad 40.000 K dote, bi imela potem vsaj 60.000 K ter bi mogla s tem denarjem v Ameriki kupiti lepo farmo. Sluga je bil presenečen. Odpisal ji je, da krasti ne more, a ljubica mu je iznova pisala, naj ne bo neumen, saj na Ogrskem krade vsakdo, ki hoče biti bogat. Nato je sluga izročil vsa pisma policiji, ki je ukazala slugi dalje dopisovati z zagonetno damo. Končno so damo aretirali na pošti, ko je prišla po slugovo pismo. Bila je lepa gospa uglednega bančnega uradnika.

15 otrok raznih plemen išče neka bogata dama v Chicagu, gospa Bracketa Bishop. Otroci morajo biti leto dni stari, zdravi in lepi. Gospa jih hoče posinoviti in pohčeriti ter jih popolnoma oskrbovati v veliki palači v Chicagu. Otroke iščejo po vsem svetu. Najti hočejo po enega Zamorčeka, Arabčeka, Japončeka, Malajčeka, Indijančeka, Evropejčeka itd. Vsi bodo vzgojeni kot bratje in sestre z največjo skrbnostjo. Gospej sta umrla edina dva njena otroka, zato hoče svoje veliko imetje posvetiti vzreji in vzgoji 15 tujim otrokom raznih narodnosti in plemen.

Slovenski koledarji za leto 1914.

Planinski koledar. Izdal in uredil Fr. Kocbek, načelnik Savinjske podružnice S. P. D. V. letnik. Cena K 1.70 trdno vezan. Iz vsebine: Koledar, poštne določbe, bolezni v gorah (dr. Demšar), vremenska napoved, čitanje zemljevidov, planinke, turist. književnost, umetnost, specijal. zemljevidov i. dr., znaki v sili, sezname koč, vodnikov, naših gor, sedel in dr. Vodnik po planinah in letoviščih itd. Za turiste vzorno praktično!

Ilustrovani narodni koledar. Uredil Janko Lesničar. XXV. letnik. Cena K 2.—. Iz vsebine: Koledar i. dr., narodna krstna imena, rodopis ces. rodovine, evropski vladarji, mere in uteži, koleki, pošta, brzjav i. dr. Zabavni del je jako bogat in ilustriran: F. M. Štifter (avtobiografija), sestavlja dr. Fr. Plešič, iz pesniške zapuščine Ivana Baša, Črni junak (povest Iv. Vazova), Aforizmi (M. V. Brezovnik), Razmerje inteligence do katol. vere (Pohorski po Masaryku), Sramovala sta se (povest Ivan N. Potapenka), Kratak pregled zgodovine srbskega in bolgarskega naroda, Pridigar (povest S. Lagerlöfove), dve podesti VI. Vojnika in politično-kulturni pregled leia 1913 Eleganten narodni koledar, ki spada v vsako slovensko hišo!

Slovensko trgovsko in obrtno društvo v Mariboru priredi velik ples, ki se vrši 10. prosinca t. l. v veliki dvorani Narodnega doma v Mariboru. Začetek ob 1/2 9. zvečer. K plesu svira vojaška godba iz Zagreba. Vstopnina za osebo 3 K, za obitelj do 3 oseb 5 K. Vstopnina na galerijo 1 K. Toaleta promenadna.

Vse gre postrani v našem truplu in v našem delu, ako je živčni sistem razrušen, ako smo nervozni, utrujeni in izdelani. V sled nervoznosti nastopijo tudi bolesta stanja in hočemo v takih slučajih potom namazanja z zdravniško priporočenim zeliščnim esenc-fluidom z znamko „Elsafluid“ pomagati. Fluid vpliva pomirljivo, odpravi boležine, osveži in

hladi, ojači živce in mišičevje ter ustvari mirno spanje. 12 steklenic za 5 kron pošlje franko lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsaplatz št. 280 (Hrvatsko). Tam se naroči lahko tudi Fellerjeve odvajalne Rhabarbara kroglice z znamko „Elza-kroglice“, 6 škatlic za 4 kron franko.

Gospodarstvo. Prvo stremenje vsakega gospodarja mora biti blagostanje v družini in preskrba za starost. Dolžnost vsakega družinskega očeta, najsi bo odvisen od kakršnega koli zaslužka, mora biti, da zagotovi s svojimi prihranki sebi in svoji rodbini prihodnost. Najpripravnejši, najmodernejši in najidealnejši način varčevanja se doseže z življenjskim zavarovanjem, katero vsakemu najtopleje priporočamo. Kot posebno kulantno in kot prvo slovansko zavarovalnico na avstrijskem jugu priporočamo banko „Slavijo“, katera tudi dovoljuje stalno nameščenim uradnikom pod zelo ugodnimi pogoji posojila. Z vsakršnimi pojasnili radevolje in nemudoma postrže generalni zastopnik banke „Slavije“ v Ljubljani.

Veliko krivico zakrivi sam sebi vsak, kdor ima skrninske, protinske in podobne bolečine kakor ishijo, podagro, nevalgijo, bodenje, trganje, otrpnjenje (heksenšus) itd., pa ne lajša svojih bolečin s Fellerjevim fluidom z znamko „Elzafluid“, Mnogo zdravnikov ga rabi in priporoča, in sami smo se prepričali o njegovem bolečine hladečem in blagodejnem vplivu. Lekarnar E. V. Feller v Stubici, Elzatrg št. 280 (Hrvaško), razpošilja na vse kraje 12 steklenic za 5 kron franko. Obenem lahko naročite tudi Fellerjeve odvajalne rabarbara kroglice z znamko „Elza-kroglice“ 6 škatlic za 4 krone franko.

MEIN

UVOZ KAVE

Podružnica: Ljubljana, Šelenburgova ul. 7.

Razpošilja se na vse strani monarhije od 5 kg naprj poštne prosto. 40

Išče se gostilna na račun ali v najem

v kakem prometnem kraju na deželi. Ponudbe pod „Takoj“ na upravništvu Slov. Il. Tednika.

Zastonj

dobi 2 1/2 metra modernega blaga za bluze ali za robece za otroke 21 kdor naroči

5 kg pošl. zabojček žitne kave za 4 K 50 vin. ali 4 kg žitne in 1 kg fine figove kave za 4 K 70 vinarjev.

Vse pošilja tudi z 2 1/2 m blaga vred franko po povzetju Prva Severomor. Pražarna Žitne Kave v Postrelmovu.

(Severno Moravsko) Podpirajte podjetje v obmejnih krajih.

Čitajte v Vašo lastno korist!

V današnjih težavnih razmerah zamorete obogateti le s srečko! **TURŠKA SREČKA** je v to svrhu prva in najpriporočljivejša srečka,

ker ima šest žrebanj vsako leto
ker znašajo glavni dobitki vsako leto 400.000, 400.000, 400.000, 200.000, 200.000 in 200.000 zlatih frankov,
ker vsaka srečka mora zadeti najmanj 400 frankov,
ker je tedaj zanjo izdan denar varno naložen kot v hranilnici,
ker igra še dolgo vrsto let in obdrži kupec po izplačilu kupnin trajno igralno pravico brez vsakega nadaljnega vplačevanja,
ker znaša mesečni obrok samo 4 K 75 vinarjev, in
ker zadobi kupec že po vplačilu prvega obroka izključno igralno pravico.

POZOR! Prihodnje žrebanje se vrši 1. februarja 1914!

1 turška srečka in 1 srbska državna srečka iz l. 1888. (glavni dobitki 100.000, 75.000 in 200.000 frankov) z 9 žrebanji vsako leto na mesečne obroke po samo K 5.—

Po žrebanjih izhajajo slovenska poročila o vzdignjenih številkah!

Natančnejša pojasnila pošlje vsakomur brezplačno

Češke industrijske banke glavno zastopstvo v Ljubljani, štev. 3.

Sprejmejo se provizijski zastopniki pod ugodnimi pogoji

Št. 1320. Salonska ura, en dan idoča, peresno navijanje, bije ure in pol s kakor zvon donečim bitjem. z lepo polirano omaro 70 cm dolga K 10.90.

Št. 1322. Salonska ura, 14 dni idoča, peresno navijanje, bije ure in pol s kakor zvon donečim bitjem. zelo lepo polirana omara 87 cm dolga K 18.—.

Št. 1329. Salonska ura, 14 dni idoča, peresno navijanje s posebno močnim, stolno zvonskim bitjem ure in pol, zelo lepo polirana omara, kakor kaže slika. 96 cm dolga K 29.—.

Zaboj in zavojnina zastonj. Dobi se pri

H. Suttner Ljubljana št. 5

Nobena zguba, zamena dovoljena ali se denar vrne.

Zahtevajte cenik zastonj in poštne prosto.

Lastna protokolirana tovarna ur v Švici. — Glavno zastopstvo tovarne ur „Zenith“.

pralni stroji, ožemalniki za perilo, pomivalne mize so neprekosljivi.

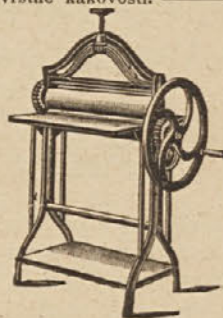
Titania - Werke
Wels 15, Gor. Avstrija.

Prospekte, izpričevala brezplačno. Radi dovoljujemo plačevanje na obroke. Išče mo zastopnike.

„Titania“ brzoparilnik za živinsko krmo

ves iz kovanega železa in jeklene pločevine, pocinjen in nepokvarljiv, sejalni stroji, obračalniki za mrvo, senene grablje in mlačni medliniki priznane prvovrstne kakovosti.

„Titania“ za strojno glajenje perila,

Mladenič

star 28 let s stalno službo in 4000 K premoženja se želi seznaniti v svrhu ženitve z gospico, katera bi imela tudi nekaj premoženja. Naslov pove upravništvu „Slov. Ilust. Tednika“.

Proda dobro

= vino =

lastni pridelek le v večji množini, zelo znižana cena.

F. Tomšič. Videm ob Savj.

Odlikovana, Ustanovljena 1870

Vnukovrstne eksistujoče po kakovosti in strelu neprekosljive

lovske puške

kakor tudi samokrese, municijo in lovske potrebščine ob brezkonkurenčno nizkih cenah dobavlja stara renomirana firma **Anton Sodia, tovarna za lovske puške, Borovlje na Koroskem.**

Vsakovrstna popravila točno in najceneje. Na željo se pošilja na ogled. Cenovnik zastonj in poštne prosto. Obsežno jamstvo.

Kdor hoče obogateti, naj čita današnji zelo zapeljivi oglas glavnega zastopstva češke industrijske banke v Ljubljani, glede turških srečk.

Mrtvi kapitali, krasna slavonska povest Josipa Kozarca, enega najmarkantnejših slavonskih pisateljev, je pravkar izšla. Knjigi, ki obsega 12 tiskovnih pol na lepem papirju je pridejan tudi Kozarčev životopis in njegovo književno delovanje. V „Mrtvih kapitalih“ rešuje Kozarac znamenito gospodarsko-socialno vprašanje, opozarja, da je v Slavoniji mnogo plodne zemlje, a neobdelane. To je „mrtev kapital“, ki ga je treba oživiti. Ko-

zarac vidi povsod mrtve kapitale. Vse drvi na lov za uradniškimi mesti, samo da je „gospod“, četudi občinski pisar in ima svojo „mesečno“ plačo. Za dijaka, ko položi maturo, so edini idealni poklici: profesor, medicinec, jurist, duhovnik. Nikdo se noče posvetiti poljedelstvu, obrtu ali trgovini, da bi dvignil blagostanje svoje in naroda. Prevladuje med celo človeško družbo nezdravo nazoriranje, da je samo oni „gospod“, da je samo on „človek“, ki dobiva mesečno plačo četudi pri tem strada. In tako nastaja nadprodukcija uradništva, a drugi poklici se zanemarjajo. Povest je od kraja do konca zelo zanimiva

in velike literarne vrednosti in kot božično darilo zelo primerna. Prevod je oskrbel Starogorski. Broširan izvod stane za naročnike „Slov. Ilustr. Tednika“ K 1'50, lepo v platno vezan K 2'50. Naročite si to knjigo.

Kako si more človek misliti dobro kavo brez dobrega kavnega pridataka, je res čisto neumljivo, kajti šele dober kavni pridelek da kavi pravi okus, vonj in barvo. Najboljši kavni pridelek je po splošni sodbi vseh naših gospodinj Kolinska kavna primes, ki je obenem tudi edino pristno domače blago te vrste. Če hočete torej imeti res dobro kavo, kupujte Kolinsko kavno primes!

ALI SE VAM NE SMEJE SRCE, CENJENA GOSPODINJA,

če ogledujete svoj bliščeči beli zaklad na perilu? In ni li potrata in nespamet, uničevati to drago perilo s slabim in samo navidezno cenejšim milom? S Schichtovim milom, znamka „Jelen“, se ne svaži perilo samo brzo in brez truda. Vsled zaščitene neškodljivosti mila z jelenom se obdrži mnogo let kot novo, obdrži vedno svoj beli blesk in ima prijeten vonj.

Obnovite naročnino!

MILAN PLUT PO MACEDONSKEM BOJIŠČU

Cena knjigi 2 K za naše naročnike v našem upravnistvu le 1'20 K; kdor pa plača celoletno naročnino za „Slovenski Ilustrovani Tednik“ 10 K za leto 1914. naprej, dobi to knjigo zastonj in poštnine prosto.

Specialna modna in športna trgovina za gospode in dečke

Franca Jožefa
cesta št. 3.

J. KETTE, Ljubljana

Franca Jožefa
cesta št. 3.

Cilindre
klobuke
čepice
kravate
naramnice
žepne robce
rokavice
palice
dežnike
galoše
čevlje za dom
gamaše
usnjate in
suknene
ovratnike
manšete
srajce

bele in barvaste spalne srajce
Trikot perilo
prof. dr. Jegrovo in drugo
nogavice
dokolenice
pletene
telovnike
odeje in plete
za potovanje
toaletne
potrebščine
itd.

31

Ustanovljena leta 1831.

Največja zavarovalnica avstro-ogrške države

Ustanovljena leta 1831.

C. kr. priv. občna zavarovalnica Assicurazioni Generali v Trstu

Glavni zastop v Ljubljani. Marijin trg-Sv. Petra cesta št. 2, v lastnem domu.

Zavaruje zoper požar na poslopijih, pohištvu in blagu, tatinski vlom, škode vsled prevažanja, poškodbo zrcal in zvonov. — Na življenje in za doto v vseh mogočih sestavah. — Tekom leta 1912. zavarovalo se je 21 380 oseb za kapital na 182 milijonov kron na življenje. — Družba je izplačala za škode nad 1 milijardo in 64 milijonov kron. — Premoženje družbe znaša nad 440 milijonov kron.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI.

Delniška glavnica 8.000.000 kron.

Stritarjeva ulica št. 2

Rezervni fond nad 800.000 kron.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Celju in Gradežu.

(„Poslovalnica I. c. kr. avstrijske državne razredne loterije.“)

8

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4 1/2 %.

NESTLÉ-JEVA
moka za otroke

Popolna hrana za dojenčka, otroke in bolnike na bolnišnici.

Vsebuje pravo planinsko mleko.

Škatlja K 1.80 v vsaki lekarni in drogeriji.

Poskušnje Nestléjeve moke za otroke se dobivajo popolnoma zastonj pri Henri Nestlé, Dunaj I., Biberstrasse 82.

Pokusite enkrat

pristni ruski K & C Popow-čaj, ako iščete izboren, okusen aromatičen čaj. En poskus dokaže njegovo dobroto

:: Primerno darilo ::

MRTVI KAPITALI
POVEST. SPISAL JOSIP KOZARAC
PREVEL STAROGORSKI. TISKAL
DRAGOTIN HRIBAR V LJUBLJANI
1 9 1 3

Broširan izvod 1.50 K, vezan 2.50 K. Dobiva se pri „Slov. Ilustrovanem Tedniku“ v Ljubljani. :

Jesenice, dne 31. dec. 1913.

Trgovci, obrtniki!

Če rabite denar, ali če Vam plačilne težkoče ali eksekucije pretijo, obrnite se zaupno takoj na: „Bančna komisija“, Jesenice-Fužine-Gorenjsko. — Znamka.

CENO
posteljno perje
in puh

1 kg sivoga puljenega 2 K boljšega 2 K 40 v; prima polbelega 2 K 80 v, belega 4 K; prima belega puhastega 6 K; vefinega 7 K, 8 K in 9 K 60 v; puha sivoga 6 K, 7 K, belega prima 10 K; prsni puh 12 K. Najboljši češki nakupni vir!

Naročila od 5 kg naprej franko. 17

:: Napolnjene postelje ::

iz gostonitega rdečega, modrega in belega nankinga, ena pernica okolo 180 cm dolga, 120 cm široka, z dvema zglavnica, vsaka okoli 80 cm dolga, 60 cm široka, polnjena z novim sivim, stanovitim posteljnim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; posamezne pernice 10, 12, 14, 16 K; posamezne zglavnice 3, 3.50, 4 K. Pernica 200 cm dolga, 140 cm široka 13, 15, 18, 20 K; zglavnica 90 cm dolga, 70 cm široka 4.50, 5, 5.50 K; spodnja pernica iz močnega, črtastega gradla, 180 cm dolga, 116 cm široka K 13— in 15—. Razpošilja se po pozetju, od 10 K naprej franko ali če se plača naprej

Maks Berger, Dešenice št. 196/4. Češki les (Böhmerwald).

Nikakršen riziko, ker je zamena dovoljena ali se pa vrne denar. Bogato ilustrovani cenik vse posteljnine brezplačno.

„Verjemite mi, da ljubezen sama še ne osrečuje.“

„To vem dobro. Za tako zadevo morata biti dva.“

500 kron

Vam plačam, če ne odstrani moj uničevalec korenin Ria balzam Vaših kurjih očes, bradavic, otiščancev v treh dneh brez bolečin. Cena enemu lončku z jamstvenim listom K 1.—, 3 lončki K 2.50. Stotine zahvalnih in priznalnih pism.

Kemény, Kaschau 37 (Kassa) I. Postfach 12/44. (Ogrsko.)

Čuvajte se peg! Vaše obličje

bo krasno, čisto in fino kakor alabaster. Pike, pege, izpuščaje, rdečico obličja in nosu, sive in rumene lise in vsak neprijeten nedostatek odstrani z jamčeno v 6 dneh „Vladicca balsamin“. Steklenica K 2.50. Rationell bals. milo K 1.20. Učinek je opaziti že po enkratni rabi.

== **Neprijetne dlačice** ==
z obličja in rok odstrani trajno in brez bolesti v 3 minutah edini z jamčeno neškodljiv „Sattymo“. Steklenica K 2.50

Bujno polnost-krasno oprse

doseže vsaka slabotna dama v treh tednih. Učinek z jamčen. Neštevilni zahvalni in priznalni dopisi zdravnikov in dam so na razpolago. Uspeh se vidi že v 6 dneh. Edino krepilno in osvežujoče sredstvo. Cena 1 steklenice univerzalnega sredstva Et-Admille z navodilom 5 K. K temu posebni kremni izvleček „Vladicco“. K 2.—.

Nikako izpadanje las, nikake luskin!

Poarine lasna mast

oživlja in krepki lasne korenine tako, da se lasje in brki krepijo in dobivajo krasno rast. Uspeh z jamčen. Lonček 4 K, manjši 2 K. Prodaja in razpošilja edino ord. kosmetični laboratorij

W. Havelka, Praga-Vršovice št. 752.

Tisoč in tisoč priznanj in zahval.

(Pozor na razna iz tujine priporočena slaba in draga sredstva.) Za uspeh naših izdelkov se jamči.

Zavod sv. Nikolaja

::: v Trstu, ulica Farneto 18. :::

Zavetišče in oskrbovalnica za brezposelne služkinje.

Zavod se vzdržuje od milodarov samih, vsled tega se ga priporoča v vsestransko podporo.

Na pisma, tikajoča se služb, je treba pridejati znamko za odgovor.

Najpripravnejše darilo

za god in druge prilike

je vsekakor lepa po fotografiji povečana

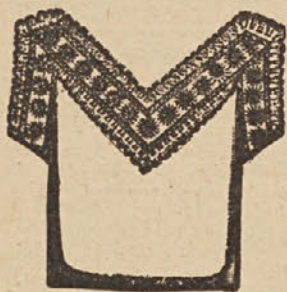
umetniško izdelana slika.

Cena sliki v velikosti 30×40 cm, z robom (paspartujem) 50×62 cm za naše naročnike in člane njih rodbine 16 K, za nenaročnike 22 K. — Cena sliki v velikosti 40×50 cm, z robom (paspartujem) 60×74 cm za naše naročnike in člane njih rodbine 20 K, za nenaročnike 26 K. — Fotografije se vrnejo nepoškodovane.

Plačilni pogoji: Pri naročilu je poslati s sliko vsaj 5 K are, ostanek potem po povzetju, ako se ne pošlje prej. Učiteljji, uradniki i. dr. v v definitivni službi lahko plačujejo v mesečnih obrokih po 5 K.

Vsa naročila je nasloviti na upravništvo

„Slov. Ilustrovanega Tednika“ v Ljubljani.

Nikdar več v življenju!**Krasna ženska srajca za le K 1-95**

se dobi bogato vezena, čudovito lepa fazona z gumbi na rami, različno okroglo, poševno ali štirioglo izrezana. Garantirano rumburško trpežno platno! Zaradi opustitve velike tvorniške zaloge se prodajajo po tej čudovito nizki ceni. Kdor vzame najmanj 3 kose jih dobi **K 1-95** kos samo po

Prodaja jih po povzetju edino

M. SWOBODA, Dunaj, III./2,
Hiessgasse 13—280.

Naročite
si za leto 1914

„Slovenski
Ilustrovani Tednik!“

in pridobivajte mu novih naročnikov!

Posebna nagrada našim naročnikom!

Vsak naročnik dobi letos brezplačno in poštine prosto ilustrovan koledar za leto 1914.

Za vsak pol leta plačane naročnine pa ima vsak naročnik pravico do ene slike Prešerna, Jurčiča, Gregorčiča ali Aškerca, če plača za sliko po 40 vin. za ovoj in poštino.

Kot nagrado dobe naši naročniki naslednje knjige po znižanih cenah:

Dr. V. Deželič: „V burji in viharju“, ilustrovan zgodovinski roman. Prevel Starogorski. Broširan izvod 3-30 K, vezan 4-80 K.

Dr. V. Deželič: „V službi kalifa“, zgodovinski roman. Prevel Starogorski. Broširan izvod 2 K, vezan 3-20 K.

Marko Stojan: „Za svobodo in ljubezen“, roman z Balkana, I. knjiga. Broširan izvod 1-70 K, vezan 2-10 K. (Druga knjiga izide o novem letu ter bo s tem roman končan.)

Starogorski: „Junaki svobode“, povesti in črtice iz balkanske vojne. Broširan izvod 1-50 K, vezan 2-80 K.

Josip Kozarac: „Mrtvi kapitali“, krasna slavonska povest. Prevel Starogorski. Broširan izvod 1-50 K, vezan 2-50 K.

Heß-Mencinger: „Nauk o serviranju“. Vsakomur, posebno pa gostilničarjem in boljšim gospodinjam potrebna knjiga. Cena vezani knjigi 4-30 K s poštino vred. (Cena po knjigarnah brez poštine 5 K.)

Milan Plut: „Po macedonskem bojišču“. G. M. Plut, ki je kot vojni poročevalec bil za časa balkanske vojne v Macedoniji, je zanimivo in pretresljivo kot očividec opisal dogodke, kraje in razmere te vojne. Cena broširani knjigi po knjigarnah 2 K, za naše naročnike pa 1-20 K s poštino vred. Kdor pa plača naročnino za „Slov.

Ilustrovani Tednik“ za celo leto 1914 10 K v naprej, dobi kot posebno nagrado to knjigo zastoj in poštine prosto.

Ceno posteljno perje!

1 kg sivega dobrega puljenega 2 K; boljsega 2-40 K; prima polbelega 2-80 K; belega 4 K; belega puha 5-10 K; velefinega sneznobelega, puljenega 6-40 K, 8 K; puha sivega 6 K, 7 K; belega, finega 10 K; najfinejši prsni puh 12 K.

Najboljši češk nakupni vir. Naročila od 5 kg naprej franko.

Zgotovljene postelje iz gostonitnega rdečega, modrega, belega ali rumenega nankinga, pernica 180 cm dolga, 120 cm široka, z dvema glavnicama, 80 cm dolgi, 60 cm široki, polnjena z novim, sivim, prav stanovitim puhaštim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; posamezne pernice 10, 12, 14 in 16 K, zglavnice 3, 3-50 in 4 K. Pernica 200 cm dolga, 140 cm široka 13, 14-70, 17-80, 21 K, zglavnica 90 cm dolga, 70 cm široka 4-50, 5-20 in 5-70 K, spodnja pernica iz močnega, črtastega, gradla, 180 cm dolga, 116 cm široka 12-80 in 14-80 K. Razpošilja se po povzetju, od 12 K naprej franko. Lahko se franko zamenja, za neugajajoče se vrne denar.

S. BENISCH, Dešenice 180, Češko.
Natančnej cenik gratis in franko. 20

Razveselite Vašo soprogo, Vašo hčer, Vašo nevesto z najlepšim božičnim darilom izvirnega

„Singer-jevega“ šivalnega stroja.

Dobi se samo s tem izveskom in po upravičenih naših zastop-

nih Ljubljana, Sv. Petra cesta 4, Kranj, Glavni trg 119, Novomesto lekarna Bergman, Kočevje, Glavni trg 79.

Velika eksportna zaloga dvokoles, šivalnih in kmetijskih strojev, gramofonov, orkestrionov itd.

Mehanič. delavnica.

Prodaja na obroke. — Ceniki franko.

Pri Batjel-u, Gorica,

Stolna ulica št. 2-4. 18

Ljubljana, Mestni trg št. 8.
Klobuki se sprejemajo v popravilo.
Cene od K 2-20 naprej.
Slamniki od K 1-20 naprej.

Krste

(Rakve)

lesene in kovinaste, okraski za krste, pregrinjala za mrtvaške odre, blazine, čipke, čevlje, oblačila, kakor tudi vse druge pogrebne potrebščine so najceneje pri Fr. Margolius, Beljak (Koroško). Iščem solidne zastopnike. 33

Sanatorium Emona

v Ljubljani, Komenskega ul. 4.

Privatno zdravilišče za notranje in kirurške bolezni. — Porodnišnica. — Medicinalne kopeli.

Lastnik in šef-zdravnik: Dr. Fr. Derganc, primar. I. kir. odd. dež. bolnice.

Mazilo za lase

varstv. znamka Netopir

napravi g. Ana Križaj v Spodnji Šiški št. 222 pri Ljubljani. Dobi se v Kolodvorski ul.št. 200 ali pa v trafiki pri cerkvi. V treh tednih zrastejo najlepši lasje. Stekl. po 2 K in po 3K. Pošilja se tudi po pošti. Izborno sredstvo za rast las.

Za gotovost se jamči.

Zadostuje samo ena steklenica. 1

Spričevala na razpolago.

L. Popper čevlji

za gospode in gospe so nogam najbolj priležni, lični in najboljše kakovosti. Naprodaj samo pri

Juliji Štor, Ljubljana

Prešernova ulica št. 5.

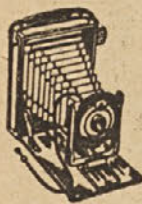
Goyserski čevlji za turiste, higijenični čevlji za otroke in Lawn-tenis-čevlji.

24 12-50 K cena 16-50 K.

Angleško skladišče oblek O. BERNATOVIČ Največja zaloga oblek
za gospode in dečke, ter konfekcije
Ljubljana, Mestni trg številka 5. :: Cene zelo nizke. :: Postrežba točna. 9 — za dame in deklice. —

Fotografiški aparati

iz lesa in kovine, strokovnjaško konstruirani, ne iz lepenke, kakršne ponujajo nestrokovnjaki: Cene s ploščami, papirjem, kemikalijami in učnim navodilom, poština posebe. Roke kamere po K 1'60 in več
Aparati s stativom K 6'20 " "
Sklopne kamere po K 9'70 " "
in dražje do K 300'—
v najboljši izvedbi, odlikovani z avstr. državno kolajno.

Priložnostna prodaja rabljenih aparatov in objektivov vseh znamk po najnižjih cenah. Ceniki prosto.

Elfr. Birnbaum, tovarna za kamere,
Hirschberg 164, Češko. 16

Pijte samo Tolstovrško slatino
ki se naroča v Tolstemvrhu p. Guštajn (Koroško.)

229

Štampilije

vseh vrst za
urade, trgovce, društva itd.

ANTON ČERNE

graver in izdelovatelj kavčukovih štampilij
Ljubljana, Šelenburgova ul. 1.

Ceniki franko.

Vse vrste kuriva

mehka in trda bukeva drva, cela in razsekana v kolobarjih.

Trboveljski kosovnik K 2'90 do 3'48 za 100 kg

Trboveljski kockovnik posebno primeren za kurjavo v štedilnikih K 2'76 do 3'40 za 100 kg.

— Velenjski — 'Klara' edino najboljšo kusalonski briketi rivo za peči K 1'40 do 1'80 za 100 kosov prosto, postavljeno v hišo.

Trgovina z lesom

St. & C. Tauzher,
Telefon 152. Dunajska cesta 47.

Učiteljska tiskarna

Ljubljana, Frančiškanska ulica 6

se priporoča slavnemu občinstvu za izvršitev vsakovrstnih tiskovin. Vsled najmodernejše uredbe izvršuje naročila najoskusnejše in v najkrajšem času. — V zalogi in razprodaji ima najnovejše izborne mladinske spise, kakor tudi vse šolske, županijske in druge tiskovine.

Litografija.
Notni stavek.
Cene najnižje.

Oglejte si konfekcijsko zalogo

v prvem nadstropju hiše Pred Škofijo št. 3 (zraven škofije) v podružnici tvrdke R. Miklauc

**Blago dunaj-
skega kroja.**

„Pri Škofu“.

**Cene stalne
: in nizke. :**

Fine in cenejše obleke, suknje, ranglane in pelerine za moške in dečke. Lepe vrhnje jopice, ranglane (mantelne) in vrhnja krila za ženske. — V trgovini najdete tudi veliko izbiro manufakturnega blaga, kakor blago za moške in ženske obleke, različno posteljno opravo, lepe rute, šerpe i. t. d. i. t. d.

Cenik na zahtevo po pošti brezplačno. :: Solidna postrežba!